

UTANGULIZI WA
THEOLOJIA
YA BIBLIA

Yaliyomo

1.1 - Utangulizi	4
1.2 - Nguvu ya hadithi	6
1.3 - Matukio ya Biblia	8
1.4 - Mchezo wa Viigizo 5	12
2.1 - Uumbaji	14
2.2 - Kuumbwa kwa mwanadamu kwa mfano wake	16
2.3 - Kanuni za Uumbaji	20
2.4 - Theolojia ya Uumbaji katika Biblia	23
3.1 - Anguko - Adamu na Hawa	25
3.2 - Anguko - Kaini na Abeli	27
3.3 - Anguko - Uasi na mafuriko	30
3.4 - Anguko - Babiloni kuu	31
4.1 - Israeli - Agano na Ibrahimu	33
4.2 - Israeli - Musa na sheria	36
4.3 - Israeli - Daudi na ufalme	37
4.4 - Israeli - Manabii na tumaini	39
5.1 - Yesu - Mfalme ajaye	40
5.2 - Yesu - Matengenezo ya Israeli	43
5.3 - Yesu - Mafundisho na maonyo	45
5.4 - Yesu - Kusulubishwa	47
6.1 - Uumbaji Mpya - Ufufuo wa Yesu	48
6.2 - Uumbaji Mpya - Kutumwa kwa Roho	50
6.3 - Uumbaji Mpya - Ujumbe wa habari njema	51
6.4 - Uumbaji Mpya - Urejesho wa kila kitu	54
7.1 - Kusimulia tena hadithi	56
7.2 - Kusimulia tena hadithi - Hadithi ya hekalu	59
7.3 - Kusimulia tena hadithi - Hadithi ya agano	61
7.4 - Kusimulia tena hadithi - Waefeso kupitia hadithi ya kibiblia	62
8.1 - Kukuza theolojia yako	64
8.2 - Kukuza theolojia yako	67
8.3 - Kuingia ndani zaidi	68
8.4 - Kuunda upya kila kitu karibu na hadithi kuu	72

1.1 - Utangulizi

Hii ni kozi ya kukujua njia ya kusoma biblia ijulikanayo 'theolojia ya kibiblia'. Lengo mahususi la kozi ni kujifunza kusoma na kuelewa Biblia vizuri. Inawalenga wale walio katika namna ya mifumo ya uongozi katika maisha ya kanisa, na hasa kwa wale walio na jukumu la kufunza wengine kutoka katika Biblia. Hata hivyo, tunatumai itakuwa na maana kwa Mkristo yeyote ambaye anashauku kukua katika imani yake na kujifunza jinsi ya kutumia kile hasa ambacho Biblia inasema katika maisha yao wenyewe. Kozi hiyo inafanywa vyema katika muktadha wa kikundi ili uweze kufurahia vipengele vya majadiliano ya kozi, kujifunza kutoka kwa wengine mnapochunguza Biblia pamoja, na pia kuwepo na mtu wa kukushauri na kuhakikisha kuwa unanufaika na kozi husika.

Je, unatarajia kupata nini katika kozi hii?

"Tumejitolea kwa mahubiri ya uaminifu na mafundisho ya maandiko kama mamlaka yetu ya kwanza na ya mwisho."

Hii ni kauli ambayo makanisa na madhehebu mengi yangufurahishwa nayo, na mengi yao yana maneno yanayofanana katika taarifa zao za Kiimani. Swali ni, hili ina maana gani hasa? Hii inakuleta kuchunguza maoni yako ya kimsingi kuhusu Biblia ni nini, na jinsi inavyokusudiwa kueleweka na kuishi.

'ni neno la Mungu'. Huenda huu ndio mtazamo wa kawaida wa biblia miongoni mwa Wakristo, na hakuna muamini atakayebishana nao kama taarifa. Hata hivyo, haitusaidii hasa tunapoanza kuuliza maswali kuhusu mamlaka yake na jinsi inavyopaswa kutumika.

'Fanya inavyosema'. Huyu ndiye mtu anayeona biblia kama kitabu cha sheria kilichotolewa na Mungu ambacho kinahitaji kukitii. Hii inaweza kusababisha mkanganyiko ingawa, kwa vile sehemu kubwa ya biblia haina kanuni, na sehemu zinazofanya wakati mwingine zinaweza kuonekana kupingana. Kwa mfano, tuna baadhi ya sheria zilizo wazi sana kuhusu vyakula tunavyoweza na tusivyoweza kula katika Mambo ya Walawi, ilhali Yesu anaonekana kupingana na hii ni Marko 7.

Je, tunawezaje kuamua ni kanuni zipi zimekusudiwa kwa ajili yetu, na zipi kwa kizazi kingine?

'Fuata Agano Jipya tu, Agano la Kale halitumiki tena'. Mtu huyu pia anafikiri kwamba Biblia ni kitabu cha sheria, lakini anafurahia kuzingatia sehemu kutoka kwa Yesu na kuendelea. Hili pia linaweza kutatanisha, kwa sababu Yesu mwenyewe alionekana kulichukulia Agano la Kale kwa uzito. Je, tunapuuza baadhi ya mafundisho ya maadili kama vile amri 10? Ikiwa tunachukua amri 10 kwa uzito, je, hiyo inamaanisha tunahitaji kushika Sabato jinsi Wayahudi wafanyavyo?

'Tunaamini inachosema'. Mtu huyu anaiona Biblia kama kitabu cha ahadi zilizotolewa na Mungu, ambazo tunaweza kuzipokea sisi wenyewe kwa kuziamini. Tena, mkanganyiko

upo anapojaribu kutambua ni ahadi zipi Mungu alikuwa akitoa kwa watu mahususi kwa wakati fulani, na ni zipi ambazo mtu yeyote anapaswa kuzishika. Kwa mfano, Zaburi ya 91 ndiyo inayopendwa na Wakristo wengi kudai kuwa ni ulinzi wa kimungu dhidi ya madhara yoyote. Je, hii ina maana kwamba Yakobo (aliyekatwa kichwa) na watakatifu wengine wakuu waliokufa kwa ajili ya imani yao hawakuwa na imani ya kutosha kudai ahadi hii?

'Ni ufunuo wa Mungu kwa ulimwengu'. Mtu huyu anaona biblia kama njia ya kujua jinsi Mungu alivyo. Kwa kukusanya kila kitu ambacho Biblia inasema kuhusu masomo fulani, tunaweza kusitawisha 'fundisho', na tunaweza kutumia mafundisho haya yote kumwelewa Mungu na yale anachotaka tufanye duniani. Kwa kweli, pengine ingekuwa rahisi kusoma kitabu cha mafundisho ya muongozo na badala ya kufanya kazi yote inayohitajika kukusanya pamoja habari zote za Biblia. Je, unafikiri kwamba hivi ndivyo Mungu alitaka?

'Biblia ni hadithi endelevu, ambayo inatualika kuchukua sehemu fulani.' Hii kimsingi ni theolojia ya kibiblia. Itachukua kitu kutoka kwa maoni yote hapo juu, lakini ni tofauti na kila mmoja wao. Inaona biblia kama hadithi moja kubwa, na kila sehemu inachangia kwa ujumla. Kila sehemu ya Biblia inaweza tu kutafsiriwa kwa usahihi inapoonekana mahali pake katika hadithi nzima.

Kozi hii inahusu kuelewa 'hadithi kubwa', na kujifunza kusoma na kutafsiri maandiko kulingana na hadithi hii.

Swali la majadiliano ya kikundi:

- 1) Biblia ina maana gani kwako?
- 2) Je, imeathiri vipi maisha yako hapo awali?

1.2 - Nguvu ya hadithi

Pengine tunaweza kuwa hatufahamu, ukweli ni kwamba kila mmoja wetu anaiishi hadithi hivi sasa. Tunaita mtazamo wa ulimwengu. Ni hadithi ambayo tumelelewa ambayo inatusaidia kuelewa ulimwengu.

Maswali kama vile "Ninatoka wapi?", "Kwa nini niko hapa?" utengeneza msingi wa mtazamo wetu wa kilimwengu.

Katika tamaduni za watu wa magharibi, mtazamo mkuu wa ulimwengu ni kwamba ulimwengu ulitokea kutokana na tukio la ajali ya ulimwengu. Hakuna muumbaji, tuko hapa kwa bahati tu. Kwa hivyo hakuna maana au kusudi la mwisho maishani. Kila mmoja wetu anakuwa mfalme wetu, akijaribu kufanya lolote tuwezalo kwa

mwonekano wa furaha kabla hatujakoma kuwepo. Ndiyo maana hadithi nyingi kutoka magharibi ni kuhusu watu kupata upendo kamili, au kuwa shujaa na kuishi matukio ya kusisimua.

Tamaduni za Kiafrika na Mashariki zinamwona Mungu kama muumbaji, lakini jukumu la mababu ni muhimu sana. Hii inapelekea umuhimu wa familia na jamii. Niliwahi kumuuliza mwanamke wa kabila la Xhosa alifikiri kwamba ubinadamu ulitoka wapi, akaniambia kuhusu babu wa asili wa watu wa kabila la Xhosa. Alipata utambulisho katika kabila lake, na kusudi lake maishani lilikuwa zaidi ya kutumikia na kusaidia familia na jamii yake pana.

Hadithi tunayoishi ni motisha yenye nguvu kwa kile tunachofanya, jinsi tunavyohisi kuhusu maisha na kile tunachotumainia. Hivi majuzi nilizungumza na bwana mmoja Mwislamu, ambaye aliona maisha yote kuwa mikononi mwa Mwenyezi Mungu kabisa. Ilimaonisha kuwa alikataa kuchukua tahadhari zozote juu ya ugonjwa wa Covid-19 unaoambukiza, hakuna kinyago au umbali wa kijamii, kwa sababu tu wakati wa mtu yeyote kufa, hawezi kufanya chochote kuhusu hilo. Hadithi zetu ndizo zinaunda maisha yetu.

Hii ni moja wapo ya siri ya uwezo wa biblia. Biblia ni hadithi ambayo unaalikwa kuwa sehemu yake. Hadithi inaenda mahali fulani. Kwa kweli ina hitimisho tukufu zaidi, na kila mmoja wetu anapata fursa ya kushiriki.

Kazi yetu kama wahubiri na walimu wa Biblia ni kuchukua nafasi ya mtazamo wa ulimwengu wa mtu kwa hadithi ya Biblia. Unaona, ikiwa nitajiita Mkristo, lakini ninaendelea kuishi na mtazamo wangu wa ulimwengu wa Magharibi, hakuna kitu kinachobadilika katika maisha yangu. Ninaweza kwenda kanisani, kupata mzunguko mpya wa marafiki, lakini maadili ya msingi ya maisha yangu ni yale yale. Bado ninaishi kutokana na ubinafsi wangu, uchoyo, tamaa yangu ya madaraka. Wakati tu tunabadilisha hadithi yetu ndipo maisha yetu yanabadilika kabisa.

Kadri unavyoelewa na kujilinganisha na hadithi ya Biblia, ndivyo unavyojikuta ukiishi maono ya ubinadamu wa kweli, jinsi Mungu alivyotumba ili tuishi. Paulo anapowatia moyo Waefeso kuishi maisha yanayostahili wito waliopokea, (Waefeso 4:1) anakusanya pamoja hadithi kamili ya Mungu, na kuwaonyesha kwamba wana nafasi katika hadithi hiyo.

Maswali ya majadiliano ya kikundi:

- 1) Je, ni mtazamo gani mkuu wa ulimwengu wa utamaduni wako?
- 2) Je, hii imeathiri vipi maisha yako?
- 3) Je, kuwa Mkristo kunaleta utofauti gani kwa mtu katika utamaduni wako?

1.3 – Matukio ya Biblia

Ni muhimu tupate kufahamu vyema matukio yote katika Biblia kabla hatujaanza kuangalia hadithi yote kwa ujumla wake, Kipindi hiki kinajaribu kuweka matukio muhimu ya historia ya Biblia katika mpangilio fulani.

Tunaanzia na 'Hapo mwanzo' tunapojulishwa kuhusu uumbaji. Kwa amri yake ilitoka kwa machafuko, nuru kutoka gizani, nchi kavu kutoka baharini, na uhai kutoka ardhini. Mimea, wanyama na mwisho Adamu na Hawa. Walipewa bustani nzuri ya kutunza, ambayo ingewapatia mahitaji yao yote walipokuwa wakifurahiana na uwepo wa Mungu pamoja nao.

Zuio pekee la Mungu lilikuwa kwamba hawakupaswa kula matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya. Hata hivyo, wanakabiliana na kiumbe kama nyoka anayewashawishi kula matunda yake, na hivyo uasi wao dhidi ya Mungu ukaanza. Ilibidi waondoke kwenye bustani na maisha hayakuwa sawa. Kwa kweli, kadiri jamii ya wanadamu ilivyokua na kuongezeka, ndivyo chuki na jeuri zilivyoongezeka.

Mungu alihuzunishwa na hali ya ubinadamu, na vurugu zote na umwagaji damu. Aliposhindwa kustahimili tena, alituma gharika kubwa ili kuangamiza wanadamu wote, na kumwacha Nuhu tu na familia yake, na kuwahifadhi wanyama ndani ya safina.

Hata hivyo, uasi, dhuluma na umwagaji damu viliendelea hadi Mungu alipowatawanya watu wote wa dunia kwa kuwapa lugha mbalimbali na kusababisha mkanganyiko kati yao pale Babeli.

Katika hatua hii tunakutana na Abram, ambaye ni msafiri, asili yake kutoka eneo la Babeli, lakini alitwa na Mungu kwenda katika nchi mpya, nchi ya Kanaani. Mungu anabadilisha jina lake kuwa Ibrahimu, 'baba wa mataifa', na anatoa ahadi kwake kwamba kupitia uzao wake, vikundi vyote vya watu wa ulimwengu vitajua baraka ya Mungu. Ibrahimu ndiye kichwa cha familia mpya iliyobeba baraka za Mungu.

Hatimaye Abrahamu na Sara wanapata mwana, Isaka, ambaye naye ana mapacha, Yakobo na Esau. Yakobo alizaa wana 12, kwa msaada wa wake wawili na vijakazi wawili, na Mungu akabadili jina lake kuwa Israeli.

Wana 11 walichoshwa na kiburi cha Yusufu na upendeleo wa Yakobo kwake, wakaisha kufanya iaminike kuwa ameuawa na mnyama wa mwitu. Yusufu alifika Misri ambako alijua upendeleo na misiba, akitimiza wajibu mkubwa katika nyumba ya Potifa kabla ya kushtakiwa isivyo haki na kutupwa gerezani. Hatimaye Mungu anamwoko na kumpendeza akiwa waziri mkuu wa Misri yote, ambako anasimamia ukusanyaji na ugawaji wa chakula, akiwa ameonyeshwa na Mungu kwamba baada ya miaka 7 mikubwa, kungekuwa na miaka 7 ya njaa. Njaa hii iliifanya familia yake kuzuru Misri ili kupata chakula, na ikawafanya kuungana tena na Yusufu na kuhama na kuishi kwa kudumu Misri, ambako familia hiyo ilikua kwa miaka mingi na kuwa taifa.

Miaka 40 baadaye tunakuta dhuluma na unyanyasaji umerejea. Waisraeli wamekuwa watumwa na wanamilia Mungu kwa sababu ya kutendwa kwao. Farao, akiogopa kuongezeka kwa idadi ya Waisraeli, aamuru kuchinjwa kwa watoto wote wa kiume wa Kiebrania. Musa azaliwa katika mojawapo ya familia hizo maskini, lakini aokolewa kutoka katika kuchinjwa na binti mwenyewe wa Farao, ambaye ampata Musa katika kikapu, akielea chini ya mto.

Musa anakulia katika nyumba ya kifalme, lakini akiwa na umri wa miaka 40 anamua Mmisri anayemtendea vibaya Mwisraeli, na alazimika kukimbilia jangwani, ambako kwa miaka 40 inayofuata anaishi akiwa mchungaji wanyama. Hatimaye Mungu anamwita awaokoe Israeli kutoka katika ukandamizaji wao. Kwa msaada wa Haruni ndugu yake, anamkabili Farao na kuamuru mapigo 10 kama hukumu, akimalizia na kifo cha wazaliwa wa kwanza katika kila familia. Waisraeli wanaokolewa kwa sababu ya damu ya mwana-kondoo wa pasaka ambayo kila familia ilitumia kulinda nyumba yao. Wanatoroka Misri, na kupita kimuujiza kupitia Bahari Nyekundu, ambako watesi wao wanakatiliwa mbali na kufa maji.

Waisraeli wanakusanyika kwenye Mlima Sinai ambapo Mungu anafanya agano nao na wanakubali kumfuata kwa moyo wote. Hata hivyo, kabla hata agano halijaanzishwa,

Waisraeli wanaanza uasi wao, wakiabudu ndama wa dhahabu pamoja. Hiki kinaashiria kipindi kigumu cha miaka 40 ya kutanga-tanga jangwani, ambapo Mungu ameamuru kwamba hakuna hata mmoja wa kizazi hicho atakayerithi mahali ambapo Mungu alikuwa amewaahidi, kwa sababu ya ukosefu wa imani. Ni Yoshua na Kalebu pekee waliomwamini Mungu na hivyo waliweza kuongoza kizazi kilichofuata kuingia katika nchi ya ahadi.

Kufuatia uongozi wa Yoshua wa Israeli kurithi nchi, kuna siku za giza ambapo Israeli wanakandamizwa na mataifa yanayowazunguka na kumlilia Mungu. Mungu huinua viongozi mbalimbali ambao huwaletea uhuru kwa muda, lakini mara kwa mara Waisraeli wanaanza kuabudu miungu mingine na udhalimu unaanza tena. Hatimaye watu wanamilia mfalme awaongoze, ili wawe kama mataifa mingine yanayowazunguka.

Mfalme wa kwanza wa Israeli anakuwa na kiburi na woga, na hivyo Mungu anamchagua Daudi ambaye anaelezewa kuwa mtu anayependeza moyo wa Mungu mwenyewe. Ahadi ya Mungu kwa Daudi ni kwamba ufalme wake utadumu milele. Licha ya dosari zake, utawala wa Daudi unaona amani na ustawi kotekote katika Israeli, ambayo Sulemani mwanawe anarithi. Sulemani anajulikana kwa hekima yake na utawala bora hadi wakeze wa kigeni wageuza moyo wake kutoka kwa Mungu.

Rehoboamu mwana wa Sulemani aanza kuwakandamiza watu na kwa sababu hiyo, ufalme huo unagawanyika na kuwa makabila 10 ya kaskazini na makabila 2 ya kusini, ambayo sasa yajulikana kuwa Israeli na Yuda. Huu ni wakati ambao Mungu anainua manabii ili kuwaita watu warudi kwenye agano ambalo Mungu alikuwa amefanya nao.

Hata hivyo, makabila ya kaskazini yanaendelea na ibada yao ya sanamu, na kupelekwa uhamishoni na kuangamizwa kama taifa na milki ya Ashuru. Makabila ya kusini yana vipindi vya kumrudia Mungu, lakini ibada ya sanamu na uonevu haviko mbali kamwe, na pia yamepelekwa uhamishoni na Wababiloni kwa miaka 70.

Mwishoni mwa ule uhamisho wa miaka 70, Waisraeli fulani wanarudi, na kujenga upya hekalu na kuta za jiji katika Yerusalemu. Hata hivyo, hata wakati huu, ibada ya sanamu na ukandamizaji wa maskini bado unaendelea, huku wakingojea maono makuu ya manabii kutimizwa.

Miaka 400 baadaye, baada ya matumaini mengi, matarajio, kushindwa na tamaa, sauti mpya inasikika. 'Ufalme wa Mungu uko hapa', alitangaza Yesu, alipokuwa akiwaponya wagonjwa, akawakomboa walioonewa na kukasirisha uanzishwaji wa kidini kwa kusamehe dhambi na kuchanganyika na wageni, wenye dhambi na wasaliti. Ingawa alikuja kwa mtindo wa Rabi, ujumbe wake ulikuwa wa kupendeza na wa kupindua watu, wenye upendo na hatari, na wenye mamlaka waliona ni bora kumuondoa.

Baada ya miaka 3 ya huduma ya hadharani, Yesu alikamatwa, akahukumiwa na kupatikana na hatia ya kukufuru, na akakabidhiwa kwa mamlaka ya Kirumi kwa kusulubiwa. Marafiki zake wa karibu walimwacha na akaachwa kwenye vifo vya kikatili zaidi. Siku ya tatu, Yesu alifufuka kutoka kaburini na kuwatokea wanafunzi wake mara kadhaa, akiwatayarisha kwa ajili ya Pentekoste, wakati ambapo Roho Mtakatifu alimwagwa juu yao wote na wangeanzisha harakati mpya kabisa ya wafuasi wa Yesu. .

Jukumu lao lilikuwa kuzalisha tena wafuasi wa Yesu katika kila taifa la ulimwengu hadi atakaporudi na hatimaye kurekebisha kila kitu ambacho kimeharibiwa na kuharibiwa na dhambi, na hivyo kuunda eneo jipya ambalo mbingu na dunia zimeunganishwa pamoja, na kila mtu amekamilika. kwa furaha alijisalimisha kwa utawala wake.

Huu ni muhtasari wa haraka wa historia ya Biblia. Bila shaka kuna mengi kwenye biblia kuliko haya. Kuna vitabu 5 vya kwanza vinavyoitwa vitabu vya sheira, ambavyo vina maagizo ya Mungu kwa Israeli na vile vile hadithi hadi kuingia katika nchi ya ahadi.

Kando ya vitabu vya historia, tuna mashairi na fasihi ya hekima, na vitabu vingi vya kinabii, ambavyo vyote ni vya mahali tofauti kwenye ratiba ya matukio.

Zoezi:

Kazi yako ndani ya juma hili ni kuandika matukio kama ilivyoainishwa hapo juu, katika mstari, na kuweka kila moja ya vitabu vya kibiblia mahali unapofikiri vinafaa kwenye ratiba hii ya matukio. Hili litakusaidia sana kuelewa kwa nini kila kitabu katika Biblia kiliandikwa, wanazungumza na nani, na kwa nini ujumbe wao ni muhimu..

(Kidokezo - ingawa zoezi hili linasikika kuwa la kuogofya, kuna chati nyingi ambazo tayari zimefanywa na wengine ambazo zinaweza kupatikana kwa urahisi kwenye mtandao.)

1.4 - Mchezo wa Viigizo 5

Mpaka hapa tumeweka pamoja baadhi ya matukio muhimu zaidi ya Biblia, na tukazingatia ni wapi kila kitabu kinafaa kwenye mstari huo wa saa. Mara tu tunapofahamu hili, inawezekana kufikiri kwamba tunajua Biblia na ujumbe wake. Kuna hatari hapa. Tunaweza kujua matukio ya Biblia lakini kamwe hatuelewi hadithi kuu. Tunaweza kuelewa kilichotokea bila kufahamu ujumbe huo.

Yesu alifanya nini baada ya kufufuka kwake, na hata kabla ya kupaa kwake?

Luka 24 inatuambia kuhusu matukio mawili ambayo Yesu aliwafanyia wanafunzi wake baada ya kufufuka kwake.

Mistari ya 25-27 na 44-45 inatoa hisia kwamba Yesu alikuwa na kusudi dhahiri mara moja. Hawa walikuwa wanaume wa Kiyahudi ambao walikuwa wamekuzwa juu ya maandiko, na walijua hadithi kwa moyo, na bado Yesu anawapa ufahamu mpya juu yao. 'Ni lazima yatimizwe yote niliyoandikiwa katika Sheria ya Musa, Manabii na Zaburi.

Kisha akazifungua akili zao ili waweze kuelewa Maandiko'

Katika muendelezo wake, Luka anaandika kwamba Yesu aliwatokea kwa muda wa siku 40, na kusema juu ya ufalme wa Mungu.

Yesu alikuwa akisimulia hadithi ya Israeli, lakini yeye mwenyewe katikati yake. Alikuwa akitengeneza upya mawazo yao kuhusu maandiko katika shule ya siku 40 ya Biblia. Petro aliposimama kuhubiri siku ya Pentekoste, mahubiri yake yalitokana na yale aliyokuwa akijifunza kutoka kwa Yesu.

Yesu alikuwa lengo la hadithi wakati wote, ingawa ilikuwa siri kwa watu wengi. Wanafunzi walikuja kuelewa kwamba Yesu kwa kweli alikuwa utimilifu wa kila kitu ambacho agano la kale (maandiko yao matakatifu) yalikuwa yameahidi. Maandiko haya yalikuwa 'kivuli' cha mambo halisi ambayo yalikuwa yamekuja katika Kristo (Kol 2:17). Kwa hiyo, ili kuelewa agano la kale ipasavyo, ni lazima tulisome tukitazamia kwa Yesu, na kuelewa uhalisi ambao linaelekeza unaonekana tu kikamilifu kupitia kazi ambayo Yesu alifanya.

Tunapozingatia Biblia kwa ujumla wake, tunaweza kufanya muhtasari wa sehemu zake mbalimbali, tukielewa kwamba kila sehemu ni sehemu muhimu ya hadithi, lakini inafasiriwa tu ipasavyo inapowekwa kwa usahihi katika sehemu sahihi ya hadithi kwa ujumla.

Kunukuu toka kwa msomi wa agano jipya NT Wright, ni kama mchezo wa kuigiza 5. Tamthilia ni hadithi inayokusudiwa kuigizwa mbele ya hadhira. Imegawanywa katika sehemu tofauti au 'matendo'. Kila tendo limeunganishwa na vingine vyote kwa kuwa ni sehemu ya hadithi ya jumla, lakini kila sehemu ina mpangilio na madhumuni mahususi. Ikiwa mtu katika kitendo cha 5 angeanza kuigiza kana kwamba yuko katika kitendo cha 2, ingefanya hadithi kuwa ya kutatanisha sana. Kila kitendo lazima kionekane na kieleweke kulingana na mahali kilipo katika hadithi.

NT Wright inatoa muhtasari wa vitendo tofauti kama ifuatavyo:

Kwa hiyo tunajikuta katika tendo la 5. Tunaweza kusoma kila kitu katika Biblia kutoka katika kitabu cha Matendo na kuendelea kuwa kinatuhusu moja kwa moja sasa. Hata hivyo, yale tunayosoma katika matendo yaliyotangulia lazima yatengeneze jinsi tunavyoona hadithi ikiendelea, lakini pale tu tunapoitafsiri kupitia Yesu. Kwa njia hii tutatengeneza upya namna tunavyosoma na kuelewa sehemu kubwa ya Biblia.

Hebu tuchukue, kwa mfano, hadithi ya Daudi na Goliathi. Wahubiri wengi hupenda kusimulia hadithi ya mtu mdogo, akisimama dhidi ya jitu na hatimaye kushinda dhidi ya tabia mbaya zote. Inachochea kitu kwa wengi wetu kutaka kuinuka na kushinda. Lakini Yesu angesimuliaje hadithi hii? Je, ikiwa Yesu alikuwa kiini na shujaa wa hadithi? Sasa tunaelewa kwamba Yesu, akiwa amevuliwa nguo na kuathiriwa, akichukua nguvu za kutisha za maadui wa Mungu. Hakuna mwingine ambaye angeweza kusimama dhidi yao, lakini dhidi ya uwezekano wote, Yesu alichukua nguvu ya dhambi, kifo na shetani, na kuwashinda kabisa, akiwaacha ndugu zake kutekeleza ushindi huo katika nchi yote.

Baadhi ya mifano zaidi:

Hadithi	Kutafsiri kama hadithi ya kujitegemea	Kutafsiri na Yesu kama shujaa
Abrahamu na Isaka (Mwa 22)	Ibrahimu anamtumaini Mungu na kumtolea mwanawe kishujaa. Tunapaswa kuwa zaidi kama Ibrahimu na kuishi kwa kujitolea kwa imani.	Tunamwelewa Mungu Baba, akimtoa mwanawe wa pekee kwenye Mlima Moria, mahali palipokuwa Yerusalemu. Alitoa kondoo wa dhambi mahali pa Isaka, ili Isaka aishi.
Musa na kutoka (Kut 11)	Musa anamwita Mungu awakomboe watu wake, na Mungu anamjibu kwa hukumu juu ya waovu. Mungu atatusaidia kupigana na watu wanaotupinga.	Yesu, mwana-kondoo wa pasaka wa Mungu, anachinjwa na damu yake inawaweka huru watu wake kutoka katika ukandamizaji wao wa dhambi, kifo na Ibilisi.
Yona na nyangumi mkubwa (Yona 2)	Yona anahukumiwa kwa kutotii kwake, lakini Mungu pia anamwonea huruma kwa kuokoa maisha yake kwa samaki. Kutokana na hili tunajua kwamba Mungu atatuhukumu kwa ajili ya dhambi zetu, lakini pia tunatumaini rehema kutoka kwake.	Dhambi ya Yesu ilikuwa kwa niaba ya watu wengi kutoka mataifa mbalimbali. Aliteseka na kufichwa katika kifo, lakini Mungu alimfufua kutoka kaburini siku ya tatu, akionyesha uwezo na mamlaka yake kuu.
Daudi na Mefiboshethi (2Sam 9)	Daudi anamuonyesha rehema mwanamume mlemavu, nasi tunapaswa pia kuwaonyesha rehema watu wenye uhitaji.	?

Jaribu kutafsiri kisanduku cha mwisho mwenyewe. Yesu yuko wapi katika hadithi hii?

Jambo ambalo tumekuwa tukifanya hapa ni kutafuta kufasiri biblia kwa namna ambayo Yesu angeieleza kwa wanafunzi wake. Ni kile kilichojulikana katika kanisa la kwanza kama fundisho la 'mitume'.

Hii ni sehemu muhimu ya kutafsiri Biblia vizuri. Tutatumia juma moja tukitazama kila sehemu ya Biblia, ili kuona jinsi tafsiri tunavyoweza kuzisoma na kuzielewa kulingana na hadithi kubwa, huku Yesu akiwa katikati ya kila kitu.

Swali la majadiliano ya kikundi: Soma kuhusu maisha ya Yusufu katika Mwanzo 37-50. Je, unamwona Yesu wapi katika hadithi hii?

2.1 - Uumbaji

Tangu siku za Charles Darwin (mwanabiolojia wa karne ya 19 ambaye alipendekeza nadharia ya mageuzi), kanisa na ulimwengu umezidi kupigana juu ya Mwanzo sura ya 1. Waumini mara nyingi wamenaswa katika hoja hii, wakipigana na mtazamo wa ulimwengu wa mali ya mageuzi makubwa. Inaweza kuwa kana kwamba tunapigania ukweli wa ushahidi wa Mungu au uhalisi wa Biblia. Imekuwa jambo la kuzingatia miongoni mwa baadhi ya Wakristo kwamba tunaacha kuisoma kwa njia nyingine yoyote. Tunapoteza kwa urahisi uzuri, utukufu na theolojia ambayo kifungu hiki kinaweza kutufundisha. Mwandishi alipokuja kuelezea uumbaji, hakuwa na wazo la kuandika kitu kwa akili za kisasa za kisayansi. Kwa kweli alituaandikia wimbo au shairi ili kututambulisha kwa Mungu, muumba wa kila kitu, na kuelewa ulimwengu unaotuzunguka, na nafasi yetu kama wanadamu katika uumbaji wake. Hii ndio msingi wa hadithi yetu, tulikotoka na kwa nini tuko hapa. Inatupa majibu kwa baadhi ya maswali ya msingi sana maishani.

Hebu tuangalie kile ambacho sura ya kwanza inaweza kutufundisha.

1) Uumbaji mzuri wa Mungu

Mpangilio mzuri wa vyombo vya mziki imewekwa - jioni na asubuhi, jioni na asubuhi. Kisha kwaya 'na Mungu akaona ya kuwa ni vyema. Rudia 'Ilikuwa nzuri', na mara ya mwisho 'Ilikuwa nzuri sana'. Kwa Mungu, mkamilifu, mwenye uwezo wote, Muumba wa kila kitu kutazama uumbaji wake kwa ukamilifu na kutoa uamuzi wake 'wema sana' ni jambo la kushangaza. Anafurahia uumbaji wake. Anaipenda, ni ya thamani kwake. Na inatambia mengi sana kumhusu. Sifa za Mungu zisizoonekana zinaweza kuonekana waziwazi. Mbingu zinatangaza utukufu wa Mungu. Anga ya usiku, msitu, maporomoko ya maji, tambarare ya jangwa, yote yanatupa mtazamo wa uzuri wake, maelewano yake, utaratibu wake, nguvu zake, undani wake, hekima yake. Utaratibu wote ulioundwa katika asili yake ni mzuri.

Wengine wamefundishwa kwamba utaratibu ulioundwa ni mwovu, hivyo lengo letu sisi Wakristo ni kuuepuka mwili huu wa kimwili na ulimwengu wa kimwili, na

kuchukuliwa kama roho isiyo na mwili na kupelekwa katika ulimwengu wa kiroho, huku ulimwengu huu ukijiingamiza wenyewe na hatimaye. kufutwa na hukumu ya Mungu. Makundi yote yamejitenga na ulimwengu, yakisisitiza ufisadi wa ulimwengu na kungoja unyakuo utuchukue sisi sote. Wengine wametangaza habari njema za Mungu kuhusu kutoroka ulimwengu wa kimwili na kwenda kuishi milele mbinguni tunapokufa. Ufahamu huu kwamba ulimwengu wa kiroho ni mzuri wakati ulimwengu wa mwili ni mbaya unahusiana zaidi na mwanafalsafa wa Kigiriki aitwaye Plato kuliko ilivyo kwa biblia.

Ni lazima tuache ufahamu huu wa uumbaji mzuri wa Mungu uwe mojawapo ya mawe yetu ya msingi katika hadithi ya Biblia. Anapenda ulimwengu wake, ulimwengu wake. Anapenda kile alichokifanya, anakifurahia. Hiyo inajumuisha sisi. Sisi ni kazi yake, kazi yake bora. Hiyo inajumuisha ulimwengu unaotuzunguka. Tunaweza na tunapaswa kufurahia kile ambacho Mungu ameumba, acha kila jambo litufundishe mengi zaidi kumhusu, ili tuwe sehemu ya uumbaji wake unaomletea sifa.

Ufahamu huu unajaza hadithi nzima, kwa kuwa upendo na furaha ya Mungu kwa yale ambayo amefanya ni motisha ya wazi kwa matendo yake ya ukombozi. Hataki tu kuokoa kundi teule la ubinadamu, lakini mpango wake ni kupatanisha uumbaji wote kurudi kwake, ikiwa ni pamoja na ubinadamu.

2) Agizo kutoka kwa machafuko

Tunaanza na eneo la giza na tufani. Neno la Kiebrania ni 'Tohu wa bohu', ambalo linamaanisha 'isiyo na umbo na tupu'. Huu ni mtazamo wa kale kabla ya uumbaji, giza na machafuko.

Kisha Mungu anatamka neno lake lenye nguvu. Anatomia siku 3 akifanyiza kwa neno lake lenye nguvu, akitenganisha nuru na giza, anga juu na maji chini, na nchi kavu na bahari. Huyu ndiye Mungu anayeleta utaratibu kutoka kwa machafuko, ili maisha yaweze kustawi. Kisha hutumia siku 3 kujaza ulimwengu wake. Jua, mwezi na nyota, samaki na ndege, viumbe wa nchi kavu na wanadamu. Siku baada ya siku yake inatengua 'tohu wa bohu', isiyo na umbo na tupu, na anaunda na kuijaza dunia yake mpaka aangalie yale yote aliyoyapambanua, na kuiona ikijazwa na kustawi, na kutangaza kuwa ni 'nzuri sana'.

Wakati wowote Mungu anapofanya kazi duniani, tunaona utaratibu kutoka kwa machafuko, ili maisha yaweze kustawi. Wakati wowote Mungu anapojiondoa, tunaona machafuko yakianza kutawala, na ulimwengu unaanza kufanana na hali yake iliyoumbwa kabla, kwa mfano na Nuhu na gharika, au kwa Musa na mapigo 10.

3) Pumziko la mwisho

Baada ya siku 6 za kuagiza na kuujaza ulimwengu, Mungu anaingia katika uumbaji wake kustarehe na kutawala kama Mfalme, akiingia kwenye chumba chake chenye kiti chake cha enzi. Hii ndiyo siku pekee ambayo hakuna jioni na asubuhi, kana kwamba siku ya 7 ilikusudiwa kudumu milele. Hii ni taswira ya kusudi kuu la Mungu

kwa uumbaji wake, huku wanadamu wakifurahia kila kitu ambacho Mungu alikuwa ameumba, na Mungu mwenyewe akiwa katikati ya uumbaji wake, akifurahia pia.

Mtume Yohana, miaka mingi baadaye, aliona maono ya jiji lisilo na hekalu, kwa maana Mungu na Yesu ndio hekalu lake, na hakuna jua au mwezi, hakuna mchana au usiku, hakuna asubuhi au jioni, na wafalme wa dunia wanaleta. fahari yao nayo (Ufu 21 & 22). Yaani, uumbaji utafurahiwa kikamilifu, Yesu akiwa katikati na hii haitaisha kamwe.

Swali la majadiliano ya kikundi: Je kuna funzo gani unalipata toka katika simulizi ya kitabu cha mwanzo?

2.2 - Kuumbwa kwa mwanadamu kwa mfano wake

Tumeona jinsi Mwanzo 1 inatufundisha kuhusu Mungu, kuhusu uumbaji wake na kuhusu nafasi yetu kama wanadamu katika uumbaji wake. Baada ya kila kitu kufanywa, tendo lake la mwisho la uumbaji ni kufanya wanadamu 'kwa mfano wake'. Hili humtofautisha mwanadamu na viumbe vingine vyote. Sisi ndio viumbe pekee walioumbwa kwa mfano wake. Inafaa kuchunguza hii inamaanisha nini.

1) Bustani kama hekalu

Picha na sanamu

Katika ulimwengu wa kale, ambapo mahekalu mengi yalijengwa kwa ajili ya miungu mbalimbali, jambo la mwisho kufanywa wakati wa kumaliza jengo hilo lilikuwa kuweka mahali pa sura ya mungu huyo. 'Sura' kwa hakika ni neno lile lile lililotafsiriwa 'sanamu' katika Biblia zetu. Inakusudiwa kuwa uwakilishi wa mungu huyo. Tunapoitazama sanamu hiyo, tunapata kitu cha kufahamu jinsi mungu huyo alivyo. Kwa mfano, katika Uhindu, mmoja wa miungu yao anaitwa Ganesh. Yeye ndiye aliyeonyeshwa na kichwa cha tembo. Moja ya sifa zake ni kuondoa vizuizi, kwa hivyo sanamu yake ina tembo.

Katazo la kutengeneza kitu chochote kwa mfano wa Mungu

Sasa Mungu wa Biblia anakataza 'sanamu zozote za kuchonga,' ambazo ni michongo inayokusudiwa kumchora. Kwa nini? Kwa sababu tayari ametengeneza sanamu yake, si kwa mti au jiwe, bali alipowaumba wanadamu kwa mfano wake. Sisi ni mfano wake, tulioumbwa ili kumwakilisha Mungu katika hekalu lake. Shauku ya Mungu ilikuwa kwamba wanadamu waongezeke na kujaza dunia, na tunapofanya hivyo, tunapanua hekalu na kumwakilisha Mungu kwa uumbaji wote.

Mto kutoka hekaluni

Je, uliona kwamba mto unatoka Edeni na kugawanyika kuwa mito 4. Ni kama mwaliko wa kutoka Edeni, kuchunguza, na kuleta maisha kwa ulimwengu unaowazunguka. Miaka mingi baadaye, nabii Ezekieli anaomboleza kwa ajili ya uharibifu wa hekalu la Yerusalemu, na anaona maono ya hekalu jipya lenye mto unaotiririka kutoka humo. Mtiririko wa upole mwanzoni, lakini unapoendelea zaidi, unazidi kuwa na nguvu zaidi, na popote unapotiririka, huleta uhai. Hata mahali palipokufa, Bahari ya Chumvi yenye chumvi, huleta uhai na uzuri wa uumbaji, pamoja na miti inayokua kwenye kingo zake. Edeni inakua na inapanuka.

Baadae Edeni inaonyeshwa katika Mahekalu yote

Hii ni hadithi ya hekalu inayopatikana katika maandiko. Hekalu ni mahali ambapo mbingu hukutana na dunia, ambapo ulimwengu wa kiroho na wa kimwili unapatana, ambapo Mungu na mwanadamu wanaweza kukutana. Bustani ilikuwa hekalu la kwanza. Mungu na wanadamu waliishi pamoja kwa urafiki wenye shangwe. Hema la kukutania na hekalu vyote vina vifaa vinavyoibua kumbukumbu za Edeni. Kinara cha taa, chenye matawi 7, kilichopambwa kwa petali na maua, nguzo za hekalu, zilizopambwa kwa makomamanga na kupambwa kwa muundo wa yungi. Zinaendelea kuelekeza nyuma kwenye wakati ambapo Mungu na mwanadamu wangeweza kuishi pamoja kwa upatano.

Edeni kama ilivyotumiwa na manabii

Maandiko yanatumia taswira hii ya 'Edeni' huku manabii wakielekeza kwenye wakati wa kurejeshwa kwa watu wa Mungu. Kwa hiyo Isaya 35:1:

Majangwa na nchi kavu itafurahi;
nyika itashangilia na kuchanua maua.

Kama zafarani, itachanua;
itashangilia na kupiga kelele kwa furaha.

Wazo la amani na wanyama wa mwitu linatumiwa pia. Kumbuka Danieli katika tundu la simba (Dan 6) na Yesu nyikani (Mk 1:13).

Hekalu la mwisho

Sanamu ya hekalu inaonekana tena katika Yerusalemu mpya inayoshuka kutoka mbinguni katika Ufunuo 21. Ni tofauti kwa sababu ya umbo lake, mchemraba kamili - mradi upana wake uko juu. Hii inatukumbusha juu ya patakatifu pa patakatifu, mahali pa hema na hekalu, palikuwa patakatifu pa patakatifu ambapo Mungu na mwanadamu wangeweza kukutana. Ulikuwa mchemraba kamili, 5m x 5m x 5m tu kwenye hema, 10m x 10m x 10m hekaluni, na zaidi ya 2,000,000m x 2,000,000m x 2,000,000m katika uumbaji mpya. Inakadiriwa, fikiria kuendesha gari kutoka mji wa Cape Town hadi mpaka wa mbali zaidi wa Afrika Kusini na Msumbiji. Huo ndio urefu na upana na urefu wa uumbaji mpya! Hekalu linakua. Hatimaye uwepo wa Mungu utajaza dunia yote, anga na ulimwengu. Litakuwa hekalu lake la kweli.

2) Mamlaka ya kutawala

Udhibiti katika kazi ya familia ya Mungu

Hiyo kama wale waliofanywa kwa mfano wa Mungu, tunamwakilisha Mungu kwa viumbe vingine vyote. Mpango wa Mungu ni kwamba uumbaji utazame kwa wanadamu ili kumwona Mungu. Kuna mambo kadhaa ambayo yanatutofautisha na mpangilio mwingine wa uumbaji - ubunifu wetu, kujitambua kwetu, uwezo wetu wa kujifunza na kukua, lakini maana ya msingi ya kuwa wabeba sura ya Mungu imetolewa katika kifungu; watawale samaki, ndege, mifugo na viumbe vyote. Kutawala hapa kunamaanisha kutunza, kusimamia, kwa niaba ya Mungu. Tumealikwa katika biashara

ya familia ya Mungu, kama sehemu ya timu ya usimamizi. Msisitizo ni kufanya hivyo jinsi Mungu anavyofanya. Yeye ndiye mmiliki. Alianzisha biashara, na tumealikwa ndani yake, na kualikwa kuendesha mambo jinsi anavyofanya. Tunapaswa kuwa kama Mungu, kuleta utulivu kutoka kwa machafuko ili maisha yaweze kustawi.

Uwakili

Kuendeleza huku ni katika kujali kwamba Rasilimali za dunia zimewekwa mikononi mwetu. Je, uliona mwaliko kwamba nje ya bustani kuna dhahabu na resin yenye harufu nzuri na mawe ya thamani. Tumepeva sisi. Tunaweza kutumia rasilimali za dunia. Maendeleo yetu makubwa - gurudumu, injini, umeme, semi kondakta, kompyuta za nguvu ya madini maalum, yote ni matokeo ya sisi kutumia rasilimali za ulimwengu na kuleta utulivu kwao. Walakini, jukumu letu ni kutunza na kutumia rasilimali. Tunapaswa kuhakikisha kwamba sayari tuliyopewa itastawi na kuboresha maisha. Hii ina maana maisha yote, si tu sehemu ndogo ya ubinadamu katika kizazi chetu, lakini kwa upana zaidi, hivyo wanyama na mimea yetu itastawi, hivyo kila mtu katika kila sehemu ya dunia atastawi, na hivyo vizazi vijavyo vitastawi. Hii ni sehemu ya wito wetu.

Wito wa Israeli

Kuruka mbele katika hadithi, Mungu aliita Israeli kuwa ufalme wa makuhani (Kutoka 19: 6), taifa zima ambalo lingemwakilisha Mungu kwa ulimwengu, badala ya familia moja tu.

Sura ya kweli ya Mungu

Hatimaye alimtuma mwanadamu Kristo Yesu, ambaye alikuwa sura halisi ya Mungu, kuwa mwakilishi wake kwa uumbaji wote. 'Aliyeniona mimi amemwona Baba' (Yohana 14:9). Paulo anasema 'Mwana ni mfano wa Mungu asiyeonekana' (Wakolosai 1:15). Sasa tunaweza kuona jinsi Mungu alivyo hasa, kwa sababu tumemwona Yesu. Pia, tunaweza kuona jinsi ubinadamu unavyoonekana, bila laana ya dhambi. Tunaona huruma na haki, uaminifu, furaha, huzuni, furaha, hasira, upole. Huu ni ubinadamu mkamilifu, kama vile Mungu ametuumba. Tunapofikiria kuwa zaidi kama Kristo tunakuwa binadamu kamili zaidi, kama Mungu alivyokusudia.

Ufalme mpya wa makuhani

Wale ambao sasa wanamwamini Yesu, ambao wako 'katika Kristo', wanaitwa kuwa sehemu ya kazi ya kumwakilisha Mungu kwa uumbaji wote. Tunautunza ulimwengu kwa bidii na kuuleta utawala wake. Sasa tunaitwa makuhani wake wa kifalme (1Pet 2:9). Kwa hivyo tuna majukumu mawili. Tunaenda kwa Mungu kwa niaba ya uumbaji wake (yaani, tumeitwa kusali), na tunaenda kwa uumbaji wake kwa niaba ya Mungu (yaani, kama jumuiya, tunaonyesha ulimwengu jinsi Mungu alivyo na kutangaza habari njema. kwamba Yesu ndiye mfalme wa kweli).

Swali la majadiliano ya kikundi:

- 1) Kwa nini kuelewa sura ya Mungu ni muhimu sana katika kujifunza Biblia?
- 2) Je, ni nini athari za sura ya Mungu ndani yetu tunapokabiliana na masuala ya kijamii kama vile ubaguzi wa rangi, ulemavu, umaskini na utoaji mimba?

2.3 – Kanuni ya Uumbaji

Kufikia sasa tumesoma pamoja Mwanzo 1 na 2, na kutafuta kuelewa kile ambacho sura hizi zinatambua kuhusu Mungu, kuhusu uumbaji wake, na kuhusu jukumu letu kama wanadamu. Leo tunaangalia kanuni zingine muhimu kutoka kwa sura hizi.

1) Heshima ya kazi

Hebu tuone kazi inakuja wapi, katika hadithi. Tunaona kwamba Mungu ndiye wa kwanza kuwa kazini. Sio tu katika kazi yake ya uumbaji, lakini katika mikono yake juu ya upandaji wa bustani. Aliotesha kila aina ya miti ambayo ilikuwa nzuri kwa chakula na yenye kupendeza macho.

Adamu anachukuliwa kutoka kwenye orodha na kuwekwa kwenye bustani. Kazi yake ni kuitunza. Kuitunza jinsi Mungu alivyofanya. Alikuwa akiendelea na kazi ya Mungu. Hii ni muhimu. Kazi si matokeo ya anguko kama watu wengine wanavyofikiri. Iko pale katika mpangilio ulioundwa, kabla ya laana yoyote juu ya ardhi. Ndivyo Mungu alivyopanga wanadamu kuishi. Kazi ina thamani ya ndani kwa ubinadamu. Ni sehemu ya kile kinachotufanya tujisikie wanadamu kikamilifu. Kuwa na kazi, kuzalisha, kufurahia matunda ya kazi yako. Kuna heshima kubwa katika hilo. Sisi ni kama Mungu katika jambo hilo.

Pia ni njia ambayo Mungu hutupa sisi. Utoaji wake umejengwa katika uumbaji. Inakuja tunapotumia rasilimali ambazo Mungu ametupa, tukiamini kwamba atazidisha. Kwa Adamu, Mungu alimpa rasilimali nyingi. Alikuwa na mbegu za kupanda, udongo mzuri na virutubisho, mwanga wa jua na maji. Pia alikuwa na uwezo wa kujifunza ujuzi na hekima ili kunufaisha mazao yake, na nguvu za kimwili kufanya hivyo. Sasa anaweka mbegu kwenye udongo, akitumaini kwamba katika wakati wa Mungu, ataifanya ikue na kuongezeka, hivyo atakuwa na chakula cha kula na mbegu zaidi ambayo anaweza kupanda.

Utaratibu huu unafanana, aina yoyote ya kazi tunayofanya, kwa kutumia rasilimali tunazoweza kufikia pamoja na ujuzi na ujuzi wetu, na tunasaidia kuzalisha kitu ambacho kimezidisha thamani yake, na itaturuhusu kupokea rasilimali zaidi za kuishi na kuishi. kazi na.

Kuna mafundisho mengi potofu juu ya 'kuishi kwa imani' kama njia ya utoaji. Tumeitwa kwenye utegemezi wa kutumainiwa kwa Baba yetu Mungu kwa njia sawa na Adamu. Yaani tuwe na tija, na ili kile tunachozalisha kiwe na manufaa, na kuwawezesha wengine kustawi. Paulo ni mfano mkuu wa hili, akiwatangazia viongozi wa kanisa la Efeso kwamba alikuwa amewapa kielelezo cha kufuata. Kwa kufanya kazi kwa bidii wangejiruzuku wao wenyewe, wafanyakazi wenzao na wasiojiweza miongoni mwao. Pia alionya kanisa la Thesalonike kwamba mtu akikataa kufanya kazi, asile. Haya yote yanatokana na mtazamo wake wa ulimwengu na umuhimu wa kazi.

Hili ni rahisi sana kulizungumzia kuliko kulitekeleza bila shaka. Tutaangalia athari za kuanguka kwa kazi katika sehemu yetu ya tatu ya kozi hii. Hata hivyo, tusikose kipaumbele kilichowekwa na Mungu cha kufanya kazi kwa bidii, kuwa na tija, kumwamini Mungu kwa mchakato huo, na kuridhika kwa kufurahia matunda ya yale ambayo umefanyia kazi.

Kazi yetu yote ni sehemu ya jukumu ambalo Mungu ametupa kama watawala na wasimamizi wa uumbaji. Sio tu kutupatia mahitaji yetu, lakini ina kusudi kubwa zaidi la kuleta utulivu kutoka kwa machafuko, ili maisha yaweze kustawi. Fikiria Dubai. Kweli ni jangwa tu. Hakuna kitu hapo, lakini ubinadamu ni wa busara sana kwamba zaidi ya miaka 50 imetoka kutoka kitu hadi jiji la kiwango cha ulimwengu. Fikiria juu ya wanyama ambao wameishi katika mazingira sawa kwa maelfu ya miaka, na haujawahi kufikiria kuboresha. Hata wanyama wenye akili nyingi zaidi hawangepatikana wakiendelea mazingira yao kama wanadamu. Hiki ni kitu cha kipekee ambacho Mungu ameweka ndani yetu.

2) Usawa na kukamilishana

Tunaweza kujifunza mengi kutokana na uhusiano kati ya Adamu na Hawa. Tunajifunza kuhusu ndoa, kazi ya pamoja, na hatimaye tunajifunza kumhusu Mungu mwenyewe. Wakati wa uumbaji, Mungu hutenganisha jozi kadhaa za kupongeza. Nuru kutoka gizani, maji kutoka mbinguni, ardhi kutoka baharini, na hatimaye mwanamke kutoka kwa mwanamume.

Wamefanywa kwa mfano wake, mwanamume na mwanamke, wakiwa sawa kabisa katika thamani na mamlaka wanapotawala uumbaji. Sawa na bado tofauti. Adamu hakuwa sawa. 'Si vyema mwanaume awe peke yake'. Kwa nini? Kwa sababu yeye mwenyewe hangeweza kutimiza agizo alilopewa na Mungu. Alihitaji msaada. Sivyokwa njia ambazo mnyama angeweza kusaidia, kama ng'ombe mwenye nguvu kuvuta jembe. Hakuna mnyama yeyote ambaye angeweza kusaidia katika kile ambacho Adamu alikosa. Alikuwa ameitwa kuendelea kazi ya Mungu ya kuleta utaratibu kwenye machafuko, 'tohu wa bohu', wasio na umbo na watupu. Alijua jinsi ya kuunda vitu, lakini sio jinsi ya kujaza. Kwa hiyo Mungu akamuumba Hawa. Kama Adamu, lakini ni tofauti sana. Hawa aliweza kulea na kuzaa uzima. Kwa pamoja wangeweza kuunda na kujaza. Kwa pamoja wangeweza kutimiza kazi waliyopewa na Mungu ya kueneza na kujaza dunia utawala wa Mungu.

Kwa hivyo walikuwa sawa kwa thamani, lakini tofauti katika jukumu. Tunahitaji kila mmoja kutimiza yale ambayo Mungu ametupa kufanya. Kuna kutegemeana kati ya mwanamume na mwanamke. Hii inatupa utambuzi wa Mungu mwenyewe, ambaye ni watatu katika mmoja. Usawa kamili na bado utofauti katika majukumu.

Biblia inafananisha uhusiano kati ya Yesu na Mungu na ule wa mke na mume. Mume ni kichwa cha mke kama Mungu ni kichwa cha Yesu (1Kor 11:3). Kuna majukumu tofauti, ambayo hayana uhusiano wowote na umuhimu zaidi au chini.

Paulo anatumia uhusiano wa Yesu na Kanisa ili kutuonyesha nini maana ya ukichwa katika ndoa. Kama vile Yesu alivyolipenda kanisa na kukuyatoa maisha yake chini, ili kulitunza na kulilinda kansia, ivyo ivyo, wanaume waonyeshe maisha Yale yale, wakiwa waangalifu na kujitoa kwaajili ya wake zao (Efe 5:28). Hii ndiyo njia ya Yesu ya uongozi, na inatoa mwongozo wa jinsi anavyotaka ndoa zote zifanye kazi.

Maswali ya mazungumzo:

- 1) Unaelewa nini kwa 'kuishi kwa imani'?
- 2) Ni hekima gani ya kichungaji unaona kutokana na kanuni hizi katika uumbaji?

2.4 - Theolojia ya Uumbaji katika Biblia

Katika vipindi 3 vilivyopita, tumeangalia jinsi hadithi ya uumbaji, iliyorekodiwa kwa ajili yetu katika sura ya 1 na 2 ya Mwanzo inatueleza kuhusu Mungu huyu, kuhusu ulimwengu tunaishi, na kuhusu mahali petu. katika dunia. Ninataka kutumia kipindi hiki kukuonyesha kidogo jinsi theolojia hii inavyotumika tunapopitia biblia. Kuelewa misingi hii ina maana kwamba tunaweza kujenga mfumo imara wa kitheolojia ambao utasimama na kutopeperushwa na 'pepo za mafundisho' mbalimbali zinazokuja na kuondoka.

1) Mungu mmoja wa kweli

Ingawa biblia inaendelea kutambua viumbe mbalimbali vya kiroho, wengine hata waliita 'miungu' iliyoabudiwa, kuna Mungu mmoja tu wa kweli, ambaye kwa neno lake aliumba ulimwengu na kila kitu tunachokiona, karibu nasi. Mtume Paulo anatumia wazo hili alipokuwa akishirikiana na wapagani huko Athene, akitambua miungu mingi ambayo waliiheshimu, lakini akileta fikira zao kwa 'Mungu aliyefanya ulimwengu na vyote vilivyomo, Bwana wa mbingu na nchi'. Huu ndio msingi wa ujumbe wake kwa watu wa dini zote. Mungu huyu yu juu ya wengine wote. Ana uwezo wote, hekima yote na ujuzi, mamlaka yote. Yeye ndiye pekee anayestahili ibada yetu.

2) Kuabudu na kuabudu sanamu

Mada hii ya kuabudu ni ile inayoenea katika Biblia nzima, yenye majaribu kwa wanadamu kuabudu vitu vingine isipokuwa Mungu wa kweli kila mara. Ibada zingine zote ni ibada ya sanamu. Mwanadamu aliumbwa kumpenda, kumheshimu

na kumwabudu Mungu mmoja wa kweli. Hapa ndipo tunapata utaratibu wa maisha yetu. Paulo anaanza waraka wake kwa Warumi akiwa na mawazo yale yale. Anasema kwamba uumbaji umedhihirisha jinsi Mungu wa kweli alivyo, lakini wanadamu wameshindwa kumwabudu na hivyo kuwa vipofu, na kusababisha kila aina ya uharibifu na machafuko.

3) Wema wa Mungu

Hadithi ya uumbaji inatufahamisha kwa Mungu mmoja wa kweli, anayejali na upendo, pamoja na nguvu na hekima. Sifa hii ya upendo inaweza kuonekana kwa uwazi zaidi na zaidi, mpaka Yohana anaandika, katika mojawapo ya barua za mwisho katika Biblia yetu, kwamba 'Mungu ni upendo'. Ni nini kila hatua nyingine na motisha hutoka. Ni kuamini hali isiyobadilika ya fadhili na upendo wa Mungu ambayo huturuhusu kuweka tumaini letu kwake. Ni upendo wa Mungu unaotuongoza kwa haki yake, huruma yake kwa wale wanaokandamizwa, waliokandamizwa au walio hatarini, na rehema na neema yake, ili kutengeneza njia kwa uumbaji wake uliopotoka kurudi katika uhusiano naye.

4) Utatu

Hapa, uliowekwa ndani ya hadithi pia ni njia ambayo Mungu anakuja kujulikana kama jumuiya, Baba, Mwana na Roho Mtakatifu. Tumemwona Roho akielea juu ya maji ya fujo, tuna neno la Mungu likisema uumbaji kuwa, na Baba akiangalia na kuiongoza kazi yake. 'Na tumfanye mtu kwa mfano wetu' asema.

5) Ardhi

Tunaona kwamba ardhi imetolewa kwa wanadamu ili kuisimamia vyema. Kwa hiyo tunasoma amri ambazo Mungu aliwapa Israeli kuitunza nchi, kuiruhusu kupumzika nyakati fulani, kuhakikisha kwamba inazaa vizuri. Nchi ina uhusiano wa karibu sana na uhusiano wa wanadamu pamoja na Mungu. Hatimaye nchi inangoja, asema Paulo, ili wana wa Mungu wafunuliwe. Mara tu tunapofufuliwa, kutukuzwa na kupewa miili mipya itakayodumu milele, hivyo dunia itafanywa upya, itakuwa na ufufuo wake yenyewe.

6) Ukamilifu wa mwanadamu

Mwanadamu amepewa nafasi hiyo muhimu katika kusimamia na kutawala ulimwengu. Waebrania 2:6-8 inanukuu Zaburi 8, ambayo inastaajabia jukumu lililopewa wanadamu kutawala, lakini inabainisha kwamba kwa sasa hatuoni hili likitekelezwa kikamilifu kwa vitendo. Kisha mwandikaji anatuelekeza kwa Yesu, mtu mmoja ambaye kikweli alitimiza daraka lake akiwa mwanadamu, ambaye atawaleta ndugu zake wengi ili kushiriki katika utukufu wake. Ambaye anatusaidia ni majaribu yetu kwa sababu yeye pia amepata majaribu. Anatuonyesha jinsi mwanadamu wa mwisho anavyoonekana. Kwa hiyo tunaendelea kumkazia macho.

Yesu mwenyewe alipenda kutumia cheo 'mwanadamu' (matoleo mengi yanasema 'mwana wa Adamu'). Alichukua jina hili kutoka kwa unabii katika Danieli 7, ambaye aliona maono ya adui mkuu wa Mungu, akiwameza watu wa Mungu. Kisha Mungu anakuja kuchukua mahali pake kwenye kiti chake cha ufalme, na Danieli anaona mmoja kama 'mwanadamu' wakimkaribia Mungu na kupewa mamlaka, utukufu na nguvu, na mataifa yote ya dunia wakimsujudia. Yesu alijiona katika jukumu hili, akija chini ya mateso kutoka kwa adui wa Mungu, lakini mwishowe alikusudiwa kupata utukufu. Inashangaza, baadaye katika sura hiyo, malaika anapofasiri ono hilo, si mwanadamu hata mmoja, bali ni watu wote wa Mungu ambao wamepewa mamlaka na kutawala juu ya falme zote za ulimwengu, kama vile tu Mungu alivyokuwa amemtangazia Adamu pale nyuma katika mwanzo.

Mgawo ulioandikwa: Mungu alikusudia turithi ulimwengu wa aina gani?

3.1 - Anguko - Adamu na Hawa

Kwa hiyo tumeangalia tendo la kwanza katika mchezo wetu, uumbaji wa kila kitu, na Mungu aliyefanya yote kutokea na ambaye amepanga kila kitu kufanya kazi pamoja kikamilifu. Sasa tunahamia kwenye kitendo chetu cha pili, 'Anguko'.

1) Uchaguzi

Katikati ya bustani kulikuwa na 'mti wa ujuzi wa mema na mabaya'. Hili linaonekana mwanzoni kuwa ni jambo jema kutwaa na kula, na bado Mungu alisema 'Msile matunda yake'. Kwa nini hii? Labda kuangalia zaidi katika hadithi ya Biblia kutatusaidia kuelewa. Katika 1Wafalme 3 tunapata mtawala mpya amepanda jukwaani. Sulemani ni kijana, na ulimwengu miguuni pake. Amerithi ufalme kutoka kwa baba yake, na tunaona kidogo kile ambacho Mungu alitaka, watu wa kumwakilisha kwa ulimwengu wote. Ni kana kwamba tuna hadithi ya uumbaji iliyorudiwa, lakini wakati huu Sulemani yuko mahali pa Adamu. Mungu anampa chaguo, 'Omba chochote unachotaka nikupe'. Sulemani anajibu kwamba yeye ni kijana na hajui jinsi ya kutawala. Anamwomba Mungu ampe hekima ya kupambanua 'mema na mabaya'. Haya ndiyo maneno yaleyale katika Kiebrania kama yalivyotumiwa kwa mti katika Mwanzo 3. Sulemani anafaulu mthani, uchaguzi wa kutafuta hekima yake mwenyewe, kuamua ni nini jema na baya kwa ajili yake mwenyewe, au kuchagua hekima ya Mungu na kutembea kwa utii kwake. Mungu anafurahishwa na chaguo lake, na humpa utajiri mwingi na heshima pia.

Adamu na Hawa walikuwa kama watoto wachanga, hawakuweza kujitambua wenyewe lililo sawa na lisilofaa. Mungu alitaka wajifunze utii kwake, hatua kwa hatua. Badala yake walijitwika jukumu la kuamua lililo jema na baya, bila kutegemea Mungu.

Wacha tuone jinsi ilicheza.

2) Majaribu

Swali kuu ni 'Je, tunaweza kumwamini Mungu?' Kiumbe wa ajabu katika bustani, aliyetambulika kuwa nyoka, alikuwa tayari ameamua kuasi utawala wa Mungu. Anatumia mchanganyiko wa uwongo na maswali ya hila ambayo yanadhoofisha imani ya Hawa katika wema wa Mungu. Kimsingi anamwambia kwamba Mungu anajaribu kumzuia asitimize yote ambayo angeweza kuwa. Ikiwa angejifanyia maamuzi badala ya kufuata yale ambayo Mungu alimwambia, angeweza kuwa kama Mungu mwenyewe.

Baada ya kusikiliza uwongo, anaanza kutazama kitu cha majaribu. Anaisoma, akizingatia jinsi ilivyokuwa nzuri na jinsi matokeo yangekuwa ya kuhitajika.

3) Dhambi

Kadiri Hawa alivyozingatia haya yote, aliamini uwongo na hamu ya kujitegemea ilikua ndani yake, na akazaa dhambi, na akatwaa na kula tunda. Adamu, maandiko yanasema, alikuwa pamoja naye, inaonekana alikuwa mtazamaji kimya jinsi Hawa alivyodanganywa. Ghafla kwa mara ya kwanza katika uzoefu wa kibinadamu, waliona aibu.

Kujifunika - walijiona tofauti, hawakuwa na imani tena juu ya nani aliyumbwa na Mungu, walijitambua na walitaka kujifunika, kujificha kutoka kwa kila mmoja.

Kujificha toka uweponi mwa Mungu - waliogopa na kujificha mbele ya Mungu. Hisia ya aibu iliwaponya wajitenge na Mungu, wakiwa na hofu ya kile ambacho Mungu angeona ikiwa wangekutana naye uso kwa uso.

Mauti iliingia ulimwenguni - Mungu aliwaambia kwamba wakila matunda watakufa. Hata hivyo Adamu na Hawa walikuwa bado hai. Hata hivyo nguvu ya kifo imeachiliwa, katika maisha yao binafsi na katika ulimwengu ambao walikuwa wamepewa wakili. Kifo ni nguvu inayotengua uumbaji. Inaleta fujo pale palipokuwa na utaratibu. Inaleta mgawanyiko pale palipokuwa na maelewano. 'Dhambi, ikiisha kukomaa, huzaa mauti' (Yakobo 1:15). Matokeo ya dhambi ya Adamu na Hawa ni kuingia kwa kifo ulimwenguni. Hilo laonekana katika uoga walo wote katika sura zinazokuja, pamoja na jeuri, uonevu, chuki, na kifo cha kimwili kikitokea upesi katika ulimwengu huu mkamilifu ambao Mungu alikuwa ameutangaza 'mwema sana'.

4) Hukumu

Hii ni mada muhimu katika hadithi yote ya Biblia. Hukumu sio Mungu mwenye hasira, ambaye huchukua adhabu yake juu ya wanadamu wasio na msaada. Badala yake, yeye ni Hakimu mwadilifu anayetenda kwa uadilifu. Ni majibu yake kwa tabia ya uharibifu ambayo huleta machafuko katika mchakato wa uumbaji.

Hukumu zake karibu kila mara huja ili kuleta ukombozi. Kwa upande wa Hawa, hukumu yake ilionekana kuathiri zaidi jukumu lake alilopewa na Mungu katika kulea maisha na kushirikiana na Adamu. Hii ilikuwa na athari kubwa kwa wanawake katika historia katika suala lahatari na maumivu yanayohusiana na kuzaa. Hili ni eneo linalodhihirisha udhaifu na utegemezi wetu kwa Mungu. Hukumu yake kwa kweli imewafanya wanadamu wamtafute Mungu na kutambua uhitaji wao wa rehema yake. Vivyo hivyo na Adamu, hukumu iliyohusishwa naye ilikuwa na athari kwenye kazi yake. Hangeweza tena kuwa na uhakika kwamba chochote alichopanda kitakua kwa mafanikio. Tena, ilimleta mahali pa kumtegemea Mungu kwa ajili ya riziki yake na kwa ajili ya uhai wenyewe.

Kwa nyoka, hukumu haikuwa na ukombozi. Ni kisa kwamba baadhi ya hukumu za Mungu ni za mwisho. Kuna hisia kwamba hakuna uharibifu zaidi unaweza kufanywa, hiyo inatosha. Matamshi yake ni kwamba nyoka atatambaa kwa tumbo lake, aibu kwa kiumbe kilichokusudia kuwa kama Mungu. Pia kuna ahadi kwamba siku moja uzao wa mwanamke ungepona kichwa cha nyoka, kumbukumbu ya wazi ya ushindi ujao ambao Yesu angekuwa nao juu ya shetani.

5) Uhamisho

Adamu na Hawa wanafukuzwa kutoka bustani, na kutoka kwa uwepo wa Mungu. Hii ni ya kwanza kati ya hadithi nyingi za uhamisho kama hizo katika maandiko, kila moja ikiwa na maana kwamba wamepoteza kitu cha thamani sana, na daima wanatamani kurudi. Watu wengi leo wamepitia hali ile ile ya kuhama, kuamini kwamba mambo yanapaswa kuwa bora, kutopata utimilifu wanaojua kuwa uko mahali fulani. Haya ni mwangwi wa Edeni katika kila moyo, yaliyofanywa kwa ajili ya kitu ambacho hawawezi kamwe kupata nje ya Kristo.

Swali la majadiliano ya kikundi: Je kuna namna ya kuunganisha, imani na utii?

3.2 - Anguko - Kaini na Abeli

Hadithi ya anguko haipatikani tu katika sura ya 3 ya Mwanzo. Kwa kweli hadithi inapoendelea, tunapata mandhari yanarudiwa mara kwa mara. Kana kwamba kuthibitisha jambo hilo, mwandishi anatumia mawazo mengi sawa katika hadithi ya Kaini na Abeli.

1) Chaguo

Hatujaambiwa katika hadithi kwa nini dhabihu ya Kaini ilikataliwa, huku ya Abeli ilikubaliwa. Hilo ni jambo ambalo tunaweza kulifikiria baadaye katika hadithi ya Biblia. Kwa sasa, tunachojua ni kwamba Kaini alikasirika sana. Huu ni wakati wa kuchagua tena, kufanya lililo sawa, au kutofanya lililo sawa. Anasimama mbele ya mti tena, akiamua kama aende njia ambayo Mungu amemkusudia, au aende njia anayoona kuwa sawa.

2) Majaribu

Hasira mara nyingi ni tunda la ibada ya sanamu, yaani, kupenda kitu zaidi ya kumpenda Mungu. Wakati sanamu hiyo inatishwa, mwikio wa asili ni hasira, na dhambi haiko nyuma. Katika kisa hiki, Mungu aeleza mnyama mwingine kama kiumbe anayelitwa 'dhambi' anayelala mlangoni pa Kaini, akimtamani. Kama yule nyoka, akiwadanganya Adamu na Hawa, kiumbe huyu anajaribu kwa bidii kumshawishi Kaini aachane na njia za Mungu. Kaini anaambiwa ni lazima atawale au atawale kiumbe huyu.

3) Dhambi

Kaini hana uwezo wa kutawala kiumbe, na kwa hasira yake, anamwongoza ndugu yake nje ya shamba, ambapo anamuua. Hapa tunaona kwa undani jinsi dhambi na kifo zinavyounganishwa. Hapa tunaona mfano wa kwanza wa jinsi wanadamu wangeanza kutendeana wanapokubali tamaa za mnyama. Jinsi vurugu ingetumika ili kuanzisha safu ya mamlaka. Hivi ndivyo inavyoonekana wakati ubinadamu unapokataa njia za Mungu, na kuishi kwa kujitegemea kutoka kwake.

Kama katika hadithi iliyotangulia, dhambi hupelekea kwenye aibu na kufunika. Mungu anamtafuta Abeli, lakini Kaini anaficha hadithi hiyo na kusema uongo kwa Mungu.

4) Hukumu

Tena ardhi imelaaniwa, kama ilivyokuwa kwa Adamu, ingawa inaweza kuwa kwamba laana hasa ni dhidi ya matumizi ya Kaini ya ardhi badala ya dhidi ya ardhi kwa ujumla.

5) Uhamisho

Kaini anafukuzwa mbali na uwepo wa Mungu, na amekusudiwa kuwa 'mzururaji asiyetulia'. Hata hivyo, kuna rehema pia, kwani Kaini anapokea alama ya kumlinda dhidi ya wale ambao wangemuua.

Kwa hiyo tunaona sehemu nyingi za hadithi ya anguko la Adamu na Hawa zimerudiwa katika hadithi ya Kaini na Habili. Tunaona kwamba sehemu za mwanzo za Biblia zinatusaidia kuelewa hali ya kibinadamu, na kwa nini tunajikuta katika hali tuliyo nayo.

Daima tunakabiliana na uchaguzi kati ya kuishi kwa kuaminiwa na kumtegemea Mungu, na kufanya uchaguzi wetu kulingana na kile anachosema na kile anachotaka, au kuishi kwa kujitegemea, na kufanya maamuzi yetu kuhusu kile ambacho ni kizuri machoni petu wenyewe, na kile tunachofikiri ni bora zaidi.

Chaguzi hizi ni muhimu kwa jinsi sisi na wale wanaotuzunguka tutaishi. Kuishi kwa kumtii Mungu kunamaanisha kwamba maisha yetu yachukue utaratibu anaoleta, ilhali kuishi katika kutotii kunaleta machafuko ambayo yalikuwako anga kabla ya uumbaji.

Swali la majadiliano ya kikundi:

Kwenye Biblia kuna hadithi gani zingine zinazaohusu majaribu?

Je, unaweza kuona muundo sawa na yeyote kati yao?

3.3 - Anguko - Uasi na mafuriko

Hadi sasa tumeona matokeo ya majaribu ya mtu binafsi, uasi na dhambi. Pia tunaona Mungu akitenda ili kupunguza dhambi. Hata hivyo, baada ya Kaini, tunapata mmoja wa wazao wake, Lameki, akijisifu kuhusu kulipiza kisasi bila huruma kwa yeyote aliyemdhulumu. Kwa kweli anaonya familia yake kwamba angeiga na kwenda zaidi ya Kaini katika kujilinda kwake. Mwanadamu anaelekea katika nyakati za giza.

Kinachojitokeza katika hadithi yetu sasa ni jinsi ulimwengu mzuri wa Mungu unavyokuwa kwa sababu ya kuporomoka kwa wanadamu katika jeuri na uonevu.

Uasi katika ulimwengu wa kimwili na wa kiroho

Sura ya 6 inaeleza ulimwengu katika uasi dhidi ya Mungu. Hii inaonyeshwa katika ulimwengu wa kimwili na wa kiroho.

Kwanza inaonekana kuna uasi kati ya 'wana wa Mungu', kutafuta wake kutoka kwa 'binti za wanadamu'. Uelewa wa kimapokeo wa Kiyahudi hapa ni kwamba malaika kwa kumwasi Mungu waliharibu ulimwengu kwa kuoana na wanawake wa kibinadamu, ambayo ilikuwa moja ya sababu kuu za uovu duniani.

Tafsiri za kisasa zaidi hutafsiri 'wana wa Mungu' kumaanisha wafalme, wanaoa chini yao wenyewe, au hata wanadamu ambao walikuwa wamepokea sanamu ya kimungu kuoana na wanadamu wengine, ambao ingawa walibadilika, walikuwa kama wanyama, bila 'pumzi ya Mungu'.

Tafsiri yoyote unayopendelea, bila shaka kuna uasi dhidi ya Mungu, katika ulimwengu wa kiroho na wa kimwili

Hukumu na Uharibifu

Uasi huu ulisababisha vurugu kubwa na umwagaji damu duniani, ili kuleta maumivu na majuto kwa moyo wa Mungu. Ilifika wakati Mungu akasema 'inatosha'. Inaonekana kwamba Noa ndiye pekee aliyepata kibali machoni pa Mungu. Kwa hiyo tunaona mchakato wa Mungu kuokoa uumbaji wake kutokana na athari za dhambi na uasi, huku akiondoa mkono wake unaotegemeza kutoka kwa sehemu za uumbaji zilizokataa utawala wake. Pamoja na hayo, tunaona 'de-creation' ikiendelea, na kurudi kwenye maji ya machafuko ambayo tuliyapata mwanzoni mwa hadithi, kabla ya Mungu kuanza kuleta utaratibu.

Nuhu mfano wa Adam mpya

Tunapata kwamba Nuhu anaonekana kama Adamu mpya, aliyeokolewa na Mungu kuwa kiumbe 'mpya'. Ana uwezo wa kutumia mamlaka juu ya wanyama. Amebarikiwa na kuagizwa kujaza dunia. Huyu si 'Adamu mpya' pekee tutakayegundua tunapopitia hadithi hiyo, kila mmoja akibeba matumaini na matazamiao ya wasomaji kwamba hatimaye watu wa Mungu wanaleta utawala wake ulimwenguni.

Wokovu maana yake ni kuokoa

Hii labda ndiyo hadithi yetu ya kwanza kati ya hadithi nyingi za wokovu tunazosoma katika maandiko. Wakandamizaji wa jeuri wamekabidhiwa kwa matunda ya njia zao za uasi, lakini Mungu aeneza rehema kwa kuwakomboa viumbe wake kutoka katika ukandamizaji wao, na kuwaweka huru katika nchi mpya, ambamo wanaweza kujifunza kufuata njia zake kikamili.

Hatma Ijulikanayo

Kwa bahati mbaya, kama vile hadithi nyingi za 'Adamu mpya', kuna mwisho unaojulikana, ambapo Nuhu alipatikana uchi, na laana ikiwekwa juu ya Hamu na mwanawe Kanaani..

Agano la kwanza la Mungu

Tunapata hapa agano letu la kwanza la wazi lililofanywa na Mungu, kwa kila kiumbe hai, kwamba hataharibu uumbaji wake tena. Hili litakuwa na athari kubwa kwenye hadithi ijayo, na jinsi Mungu atakavyoshughulikia tatizo la uovu duniani.

Swali la majadiliano ya kikundi: Hadithi hii inatuambia nini kuhusu uumbaji mpya ambao siku moja Mungu ataleta duniani?

3.4 - Anguko - Babiloni kuu

Tumeona maendeleo kutoka kwa wanandoa mmoja uasi dhidi ya Mungu hadi ulimwengu unaokataa njia za Mungu, na matokeo yake ni jeuri na umwagaji damu. Uasi huu unaonekana kuzama ndani ya ubinadamu, wakati mradi wa uumbaji mpya na Nuhu na familia yake unachukua mkondo sawa.

Jedwali la mataifa

Sura ya 10 ya Mwanzo inatujulisha meza ya mataifa yaliyotoka kwa wana wa Nuhu, kila moja likiwa na eneo na lugha, likijaza dunia kama vile Mungu alivyowaamuru Adamu na Hawa hapo awali, agizo ambalo baadaye lilipewa Nuhu.

Katika orodha hii ya mataifa, tunapata mtu mmoja aliyeangaziwa, kwa jina la Nimrodi. Alijulikana kama shujaa wa vita, na akaanzisha ufalme wake mwenyewe, ambao ulijumuisha Babeli na Ashuru, wawili wa maadui wakuu wa watu wa Mungu ambao tutakutana nao baadaye katika hadithi.

Mnara wa Babeli

Sura ya 11 inatupa utambuzi wa asili ya Babeli, au Babeli kama tafsiri nyingi zinavyotumia. Katika Babeli tunaona uumbaji wa ufalme wa mwanadamu, katika uasi wa moja kwa moja kwa ufalme wa Mungu. Tunaona ufalme wa kwanza, ambao ulikuwa na lugha moja, mji mmoja na hekalu moja, na kwa ukali sana, ulijengwa juu ya vurugu na ukandamizaji, kupitia mwanzilishi wake Nimrodi shujaa mkuu. Huu haukuwa mji ambao kila mtu alichagua kuishi pamoja kwa maelewano, lakini ambapo

watu walitumiwa katika kazi ya kulazimishwa. Maono ya Nimrodi yalikuwa ni kujitengezea jina kuu na kukusanya watu wengi iwezekanavyo pamoja, moja kwa moja kupinga wito wa Mungu kwa wanadamu kujaza dunia.

Ufalme mkuu wa kwanza

Hii ndiyo 'dola' ya kwanza, au 'ufalme wa mwanadamu' ambayo inazungumzwa katika Biblia, mada ambayo inaendeshwa mfululizo katika hadithi. Wengine wangeweza hata kutaja kitabu cha Ufunuo kama hadithi ya miji miwili mikuu, Babeli na Yerusalemu, ufalme wa mwanadamu na ufalme wa Mungu. Himaya hii ya kwanza inatanguliza mada zinazofanana na falme zote za kibiblia, zikikusanyika katika uasi kwa Mungu, kufanya majina yao wenyewe kuwa makubwa, na kutumia nguvu na ukandamizaji ili kutumia nguvu zao.

Ukombozi wa wanyonge

Tunamuona pia Mungu akitenda kazi ya kuwatawanya watu. Wafafanuzi wengi wangeona hili kuwa jibu la Mungu katika hukumu kwa uasi wa watu, na kusababisha 'kuchanganyika' kwa lugha, kana kwamba sura ya 11 kwa hakika inakuja kabla ya sura ya 10 katika suala la wakati. Inafafanua lugha zote tofauti kama tokeo la hukumu ya Mungu juu ya wanadamu. Hata hivyo, idadi inayoongezeka ya wafafanuzi wangependelea kuona sura ya 10 ikifasiriwa kabla ya sura ya 11, kwa njia ambayo mwandishi wa awali alikusudia. Wangeona lugha na tamaduni tofauti zilizoonyeshwa katika sura ya 10 kama jinsi Mungu alivyokusudia ulimwengu, pamoja na utajiri wote unaoletwa na utofauti huu. Kisha sura ya 11 inaonekana kuwa ukombozi wa Mungu kwa waliokandamizwa, ambao wamelazimishwa kuishi katika mfumo wa Babiloni, wanaohitajika kuzungumza lugha moja na kumwabudu Mungu kwa njia fulani. Hii inaweza kuwa tafsiri bora zaidi tunapozingatia theolojia ya kibiblia, tunapoona mada ya Mungu akitenda kuwaachilia waliokandamizwa kama moja ya jumbe kuu za hadithi. Hakika, tunapata mfanano mkuu katika siku ya Pentekoste katika Matendo 2, ambapo Uyahudi umekuwa himaya ambayo inasisitiza mji mmoja (Yerusalemu), lugha moja (Kiebrania) na hekalu moja. Athari ya kumwagwa kwa Roho ilimaanisha kwamba wale kutoka nje ya Yerusalemu walisikia maajabu ya Mungu katika lugha zao wenyewe, wangeweza kukutana na Mungu nje ya hekalu, na dunia nzima ingepaswa kuwa takatifu badala ya Yerusalemu tu. Hilo hatimaye lilikuwa na tokeo la kuruhusu watu 'kutawanyika' na kuingia katika ulimwengu wote na habari njema ya Yesu.

Tutaona baadaye katika hadithi kwamba umati mkubwa umekusanyika mbele ya kiti cha enzi cha Mungu katika Ufunuo 7, ambapo kila lugha, utamaduni na kikundi cha watu kinawakilishwa, kana kwamba hii ilikuwa sababu ya sherehe badala ya kama ishara ya hukumu ya Mungu juu ya wanadamu.

Kwa hivyo tunaweza kuona kwamba ufalme wa mwanadamu utakuwa juu ya usawa, juu ya kufuata mfumo, na juu ya ukandamizaji wa wale ambao hawakubaliani.

Vinginevyo, ufalme wa Mungu unahusu umoja unaonyeshwa katika utofauti, unaoletwa kupitia neema na ukarimu.

Kazi: Je unaona nini kama matokeo ya anguko Leo?

4.1 - Israeli - Agano na Ibrahimu

Kutokana na ulimwengu mzuri ambao Mungu aliumba, tumeona jinsi uhuru wa mwanadamu kutoka kwa Mungu ulivyosababisha machafuko katika ngazi ya mtu binafsi, katika mahusiano na wengine na ardhi, lakini pia katika jamii na katika ngazi ya kimataifa. Tunajua kwamba Mungu hatauangamiza ulimwengu na kuanza tena, kwa hiyo Mungu ataokoaje uumbaji wake? Hii ni sehemu inayofuata ya hadithi.

Ibrahimu

Ibrahimu anatambulishwa katika sura ya 12, moja kwa moja baada ya kukutana na Nimrodi na kuona jinsi ufalme wake ulivyofanya kazi. Bila shaka mwandishi alitaka kulinganisha wahusika wawili ili kuona njia mbili tofauti za kuishi zikitokea.

Nimrodi	Ibrahimu
Njoo	Nenda
Lugha moja	Wingi wa lugha
Kusanyikeni kwa hekalu moja	Tengeneza mbadala unapoenda
Jenga jijii	Ondoka jijini
Tulia	Aliishi katika mahema
Yenye nguvu	Hatarishi
Kujitengezea jina	Anakabidhi heshima yake kwa Mungu
Uasi	Utiifu
Imehukumiwa	Ubarikiwe

Kwa hiyo Mungu anachagua familia ili kuokoa uumbaji wake, kupatana na mipango yake ya kufanya kazi kupitia wanadamu ili kutawala ulimwengu.

Baraka

Ili kushughulikia madhara ya laana iliyokuja ulimwenguni, Mungu anatamka baraka juu ya Ibrahimu, juu ya wale wanaombariki, na hatimaye juu ya ulimwengu wote kupitia uzao wake. Hii ni ahadi ya Mungu ya kukomboa ulimwengu kutoka kwa laana ya dhambi, na anaahidi kuifanya kupitia uzao wa Abrahamu.

Agano

Baadaye katika maisha ya Ibrahimu katika sura ya 15 ya Mwanzo, Mungu anazungumza naye tena, wakati huu kwa masharti ya agano, au mkataba wa

kisheria. Katika mikataba mingi iliyoandikwa kwa wakati huu, pande zote mbili zingejitolea kufanya sehemu yao kwa njia ya kiapo cha kiapo. Mungu, kwa upande wake, anamwahidi Abrahamu kwamba atapata mwana, kwamba uzao wake utakuwa zaidi ya mtu ye yote awezaye kuhesabu, na kwamba wazao wake watairithi nchi aliyokuwa akisafiria. Mungu anaweka desturi ya kutembea katikati ya wanyama ambao walikuwa wamekatwa katikati (hii ingemaanisha kwamba chama kitatimiza ahadi yao au kualika utendewa sawa na ambao wanyama hao walikuwa wamepokea). Kwa hiyo Mungu anatoa ahadi yake ya lazima, ambayo itatimizwa kwa sehemu nyingine ya Biblia.

1) Ile Baraka ambayo

Paulo anatamani sana kwa Wagalatia kuelewa kwamba baraka iliyoahidiwa kwa ulimwengu kupitia kwa Ibrahimu kwa hakika ilikuwa ni kumwagwa kwa Roho Mtakatifu (Gal 3:14) ambaye hatimaye angeleta utajiri wote wa Mungu kwa wanadamu.

2) Mwana

Paulo aliona ahadi hii ya 'uzao' au 'uzao' kumaanisha mtu mmoja, Yesu (Gal 3:16). Alikuwa utimilifu wa ahadi zote za Mungu kwa ulimwengu ambazo alimpa Ibrahimu.

3) Taifa

Ikiwa mzao ni Yesu, badala ya Isaka, basi maoni ya Paulo ni kwamba si Waisraeli wa kikabila ndio wapokeaji wa ahadi hizi, bali ni wafuasi wa Kristo ambao waliletwa pamoja kutoka asili zote za kikabila na viwango vya kijamii.

4) Ardhi

Hili limekuwa suala la utata katika nyakati za kisasa. Abrahamu aliahidiwa sehemu ya ardhi kama urithi kwa wazao wake. Paulo anatafsiri tena ahadi hii kuwa kwamba angerithi ulimwengu (Rum 4:13), hitimisho la asili kutoka kwa maoni yake juu ya utimilifu wa sehemu nyingine za agano ambalo Mungu alifanya naye. Ulimwengu wote ni wa Yesu Mfalme (Ufu 11:15), hapa ndipo hadithi nzima inakwenda.

Jibu la imani

Ibrahimu alisikia tu ahadi za Mungu kwake, na kumwamini Mungu. Mwa 15:6 inaeleza hii kama wakati ilipohesabiwa kuwa haki kwa Ibrahimu. Neno 'haki' linaweza kutafsiriwa kwa urahisi kuwa 'mwaminifu kwa agano'. Mkataba ulipotungwa na Mungu akatoa ahadi zake, akipita katikati ya wanyama kama ishara ya kiapo chake cha kiapo, Abrahamu hakutoa ahadi yoyote. Wala hakutembea katikati ya wanyama kama Mungu alivyofanya. Badala yake, alimwamini Mungu. Huo ulikuwa utimizo wa sehemu ya Abrahamu ya agano. Ilikuwa ni imani yake pekee iliyoamaanisha alihesabiwa kuwa mwaminifu kwa agano. Paulo anachukua mada hii katika barua yake kwa Warumi, akiwatangazia njia ya kuchukuliwa kuwa sehemu ya watu waaminifu wa Mungu ilikuwa wazi kwa wote kupitia kumwamini Mungu (Warumi 3:22).

Swali la majadiliano ya kikundi: Ni kwa njia gani Wakristo wanaishi chini ya baraka ya agano la Mungu na Ibrahimu?

4.2 – Israeli – Musa na sheria

Tumeona kwamba ili kukabiliana na matatizo katika uumbaji wake mzuri, Mungu anachagua familia ili kubariki ulimwengu. Tunaona hilo likionyeshwa katika maisha ya Yosefu, mtangulizi wa Yesu, anapotoka kukataliwa na kuteseka hadi mahali pa kuinuliwa na kutawala kwa manufaa na wokovu wa mataifa yote yanayowazunguka. Hilo laleta Yakobo na familia yake kuishi na Yosefu huko Misri, ambako wanakuwa taifa, lakini wanafanywa watumwa na Farao mwenye nguvu.

Hadithi ya hukumu

Hadithi ya kimiujiza ya Musa, aliyekombolewa kutoka kwa udhalimu wa tishio la Wamisri na kupelekwa kuishi katika jumba la kifalme kama mwana wa kifalme inajulikana sana, hata kwa watu ambao hawajasoma biblia. Simulizi lake la kibinafsi la kukombolewa kutoka kwa Farao baadaye laigizwa tena katika kadiri ya kitaifa, huku Mungu akileta hukumu juu ya adui zake na ukombozi kwa watu wake. Farao mfalme mkuu na kitu cha kuabudiwa kwa Mmisri, ndiye anayehusika na kifo na ukandamizaji wa watu wa Mungu. Kwa hiyo Mungu analeta mapigo ili kuikabili miungu yote ya Wamisri, hatimaye kumzulia Farao kifo cha mzaliwa wa kwanza katika nchi yake na watu wake.

Hadithi ya ukombozi

Ni wale tu ambao wamemwamini Mungu na kuja chini ya damu ya mwana-kondoo asiye na hatia ndio wanaoepushwa na hukumu ya Mungu, na kukombolewa kutoka kwa ukandamizaji wao. Hadithi hii ya ukombozi wa kitaifa inakuwa sehemu kubwa ya utambulisho wa kitaifa wa Israeli. Inarejelewa katika nyimbo zao nyingi, ni mada kuu kwa manabii wanapozingatia wokovu wa Mungu, na kuadhimishwa kila mwaka kupitia sikukuu ya Pasaka. Kwa kweli, ni mlo huo ambao Yesu alichagua kuwaeleza wanafunzi wake agano jipya ambalo alikuwa akiwaletea, usiku uliotangulia kifo chake.

Agano pamoja na Israeli

Siku 50 baada ya ukombozi wao wa 'Pasaka', taifa jipya la Israeli lililofanyizwa upya lilikutana na Mungu mlimani. Hapa tunaona ndoa kati ya Mungu na watu wa Israeli. Wamechumbiwa tangu siku za Ibrahimu, lakini huu ndio wakati ambapo wataunganishwa na Mungu kwa agano. Wanapeana ahadi za lazima. Mungu anaahidi kwamba ikiwa watamtii kikamili, basi yeye atakuwa Mungu wao, nao watakuwa mali yake yenye kuthaminiwa, na ufalme wa makuhani, ukimwakilisha kwa ulimwengu unaozunguka. Watu wanajibu 'Tutafanya yote ambayo Bwana amesema'. Huu ni wakati mtakatifu, wakati wa 'kiumbe kipya', wakati Mungu anapojiunga na familia, ili kubariki ulimwengu. Kwa bahati mbaya, Musa hata hashuki mlimani kabla Waisraeli hawajatengeneza miungu kuwa sanamu wanayoweza kuisujudia, zoea ambalo Mungu angefikiria uzinzi, na ambalo siku moja angetangaza nia yake ya kuwataliki Waisraeli. Hili laangazia ugumu mkubwa ambao ungedhoofisha Israeli kila wakati, Mungu anaposhirikiana na wanadamu kuleta baraka zake kwa ulimwengu, na bado wanadamu hawa kwa kweli ni sehemu ya shida.

Siku 50 baada ya Pasaka nyingine kuu, watu walipokusanyika kusherehekea Pentekoste na kutolewa kwa sheria, tunapata wakati mwingine wa 'kiumbe kipya,' Mungu Roho Mtakatifu anapokuja kwa watu wake ili kuungana nao, ili kuwaelekeza jinsi ya kuishi, na wakati huu kuwawezesha kuwa watiifu.

Maskani

Jambo kuu la kitabu cha Kutoka (ingawa huenda lisiwe sehemu ya kuvutia zaidi kusoma) ni kuanzishwa upya kwa uwepo wa Mungu pamoja na watu wake. Hatimaye Mungu na mwanadamu wanaweza kukusanyika pamoja, ingawa tunaona kitabu cha Mambo ya Walawi kina kanuni ambazo zitawawezesha wanadamu wenye dhambi kumkaribia Mungu mtakatifu. Haya bila shaka yote yanatuelekeza kwenye ukweli kwamba uumbaji mpya ambapo Mungu na mwanadamu wanaweza kuishi pamoja kwa upatano bado uko mbali, lakini katika kanuni hizi, tunaanza kuelewa kazi ya Yesu ya kutuleta katika uwepo wa Mungu.

Swali la majadiliano ya kikundi: Katika hadithi kuu ya Mungu nini madhumuni ya sheria?

4.3 – Israeli – Daudi na ufalme

Baada ya agano la Mungu na Israeli kupitia Musa, tunaona mapambano katika jangwa kwa ajili ya watu wa Israeli, ushindi mkubwa na Yohua, na msimu mrefu wa kushuka chini ya uongozi wa Waamuzi, kama Israeli mapambano na ibada ya sanamu, kutomtii Mungu na nguvu za adui zao katika mataifa jirani.

Hamu ya kuwa na mfalme

Mpaka sasa katika hadithi, Israeli daima walikuwa wakiongozwa na watu binafsi walioinuliwa na Mungu, kuwaita kuwa waaminifu kwa Mungu na kutimiza hatima yao kama wawakilishi wa Mungu. Ilifika wakati watu wa Israeli walitaka kuwa kama mataifa waliyoyaona karibu nao, na haswa, kuongozwa na mfalme. Mataifa mengine yaliyowazunguka yaliwaona wafalme wao kuwa viumbe 'kama mungu', waliozaliwa juu ya wengine, na waliokusudiwa kutawala. Kwa Israeli, ndivyo walivyokuwa tayari, wameumbwa kwa mfano wa Mungu, walioitwa kutawala kwa ushirikiano na Mungu. Wito wao wa kutaka mfalme ulikuwa hatua nyingine ya uasi dhidi ya mpango wa Mungu kwa ajili yao, na kukataa nafasi waliyopewa na Mungu duniani.

Sauli, chaguo la mwanadamu

Chaguo lao la kwanza ni mtu ambaye anaonekana kama mungu machoni pao, mrefu na mwenye misuli, shujaa wa asili, ambaye angewaongoza kutoka katika mapambano yao. Mungu huwakabidhi kwa chaguo lao, hata kumpaka Sauli mafuta kwa Roho wake kwa muda, na bado udhaifu wa ubinadamu hauko mbali kamwe, na kusababisha kukataliwa kwa Mungu kwa Sauli kama mfalme.

4.4 - Israeli - Manabii na tumaini

Daudi, chaguo la Mungu

Inaonekana kwamba Mungu daima anaweza kuleta mema kutokana na uasi wa watu wake. Chaguo la Mungu la mfalme si mkuu kama mungu, bali ni mvulana mchungaji mnyenyekevu ambaye moyoni mwake ni mwabudu wa Mungu. Kupitia maisha ya Daudi, tunaona mfalme ambaye Mungu alikuwa amemwona wakati wote. Mfalme mnyenyekevu, mtumishi, aliyempenda na kumtumikia Mungu kwanza na kumheshimu katika kutawala na kutawala kwake. Huo ulikuwa mfano wa Adamu, mtawala aliyetumikia kama Mungu mwenyewe. Hakika, Mungu alimwahidi Daudi kwamba mmoja kutoka kwa familia yake atatawala milele kwenye kiti chake cha enzi (1Nyakati 17). Ndiyo maana manabii wengi walitazamia kwa hamu mfalme kama Daudi, ambaye angetawala kwa haki na uadilifu. Kwa hiyo kupitia Daudi tunapata ahadi ya mwanadamu wa kweli wa Mungu, Yesu. Tunaona katika Daudi shangwe na amani ambayo huja kwa watu wanaojitiisha wenyewe kwa furaha kwa mtawala wa kweli wa Mungu.

Sulemani, Adamu mpya

Akiwa na mwana wa Daudi, Sulemani, kila kitu kilionekana kuwa kimewekwa kwa ajili ya kutokea kwa Israeli wa kweli, wakiongozwa na mfalme mnyenyekevu ambaye angemweka Mungu kwanza na kuwaongoza watu kwenye hatima yao kama nuru kwa ulimwengu. Badala ya kutegemea hekima yake mwenyewe, anamwomba Mungu kwa unyenyekevu amwonyeshe mema na mabaya, na anamheshimu Mungu katika utawala wake. Ziara ya Malkia wa Sheba inasisitiza matumaini ambayo yalionekana kutimia, wakati mataifa yalikuja kujifunza na kuona jinsi Mungu alivyokuwa.

Hadithi ileile ya zamani

Licha ya ahadi ya siku mpya kwa watu wa Mungu, yenye kusudi jipya la kumdhahirisha Mungu kikweli ulimwenguni pote, tunapata kwamba Daudi na Sulemani wana kasoro za kimsingi. Daudi anajitoa kwenye kishawishi cha 'kuona' na 'kuchukua' kile alichotamani, na kusababisha uzinzi, mauaji na matatizo ya kifamilia ambayo yangemuumiza Daudi daima. Sulemani anaona kwamba mtego wa ibada ya sanamu ni wenye nguvu sana hivi kwamba hawezi kuupinga, na kisha ukaja uasi dhidi ya Mungu na ukandamizaji wa watu. Hii ilisababisha ufalme uliogawanyika na hatimaye uhamishoni na kutoweka kwa makabila ya kaskazini ya Israeli. Matumaini ya taifa, hata ulimwengu, sasa yameharibika.

Nyimbo, hekima na unabii

Licha ya kushindwa kwao, Daudi na Sulemani wanaacha hazina nyingi ya nyimbo na hekima ambayo imeunda vizazi baada yao. Bado leo, mashairi ya Daudi yanatia moyo nyimbo zetu wenyewe za ujitoaji kwa Mungu, hekima ya Sulemani inatokeza jinsi tunavyoelewa jinsi maisha yanavyofaa zaidi, na maandishi yao yametusaikia kutambua ule ambao Mungu aliahidi angekuja kuwa upeo wa hadithi nzima ya Mungu. , Yesu Mfalme wa kweli.

Swali la majadiliano ya kikundi: Je jinsi gani fasihi ya hekima itumike tunapochunga watu?

Watu ambao Mungu aliwaita kuwa ufalme wa makuhani wamejitahidi kuwa tofauti na ulimwengu, wakiishi katika ibada ya sanamu, ukandamizaji na chini ya laana. Ni katika nyakati hizi ambapo Mungu huwainua wanaume na wanawake kuwaita Israeli warudi kwenye mwito wao wa asili.

Jukumu la nabii

Badala ya kueleza tu mambo yajayo (mara nyingi tunachanganyikiwa) manabii ambao Mungu aliwainua walikuwa kama wanasheria wa mikataba, wakiwaelekeza watu wa Israeli kwenye agano ambalo walikuwa wamejiwekea, na kusisitiza matatizo ambayo yangetokea. njooni ikiwa wataendelea na maasi yao. Kwa hiyo Eliya anaonya kwamba hakutakuwa na mvua. Isaya anaonya juu ya jeshi lenye nguvu la Ashuru. Yeremia anaonya juu ya shambulio linalokuja la Babiloni. Kila mmoja wao anasoma tu sheria ya Musa na kunukuu sehemu husika ambazo Mungu alikuwa akiwaangazia wakati Israeli wakiendelea na ibada ya sanamu na kuwakandamiza wanyonge kati yao. Hata hivyo, ndani ya matangazo yao, Mungu alisuka katika mipango yake kuu kwa ajili ya ulimwengu, na hasa, yule ambaye angekuja kuleta utawala wake na baraka zake kwa kila kikundi cha watu.

Uhamisho

Mandhari hii haijawahi kuwa mbali nasi katika hadithi hii, na hapa tunaona maana kamili. Israeli haina uaminifu kwa agano, na kwanza Ashuru, na baadaye Babeli inavamia na kuwachukua wakaaji kutoka katika nchi ambayo walikuwa wameahidiwa. Hata hekalu, mahali pa uwepo wa Mungu, linaharibiwa. Ezekieli anaona uwepo wa Mungu ukiondoka kwenye hekalu, na Yeremia anaona uhamisho wa Babiloni ukiendelea kwa miaka 70. Kisha Danieli anaonyesha jinsi ya kuishi kwa uaminifu uhamishoni, katika utiifu wake kwa mamlaka na kupindua kwake maadili.

Urejesho

Mada nyingine pamoja na maonyo ya maangamizo na maangamizo yalikuwa maono ya manabii ya urejesho, na wakati wa kufanywa upya, ambapo Israeli ingechukua tena nafasi yake katika makusudi ya Mungu na kutawala mataifa. Isaya alitabiri juu ya mfalme Koreshi kuinuka ili kujenga upya Yerusalemu, na baada ya miaka 70 ya Yeremia, hilo ndilo hasa linalotukia. Hagai na Zekaria wanaungana na Ezra na Nehemia kuwatia moyo wale wanaorudi kutoka uhamishoni wajenge upya jiji na kurudisha hekalu. Hata hivyo, urejesho ambao wote wanatazamia hautokei kamwe, na tunapata mwisho wa agano la kale unamalizika kwa Malaki kuomboleza matatizo yale yale ya kale ya ibada ya sanamu na uonevu.

Matumaini

Licha ya matatizo yanayoikabili Israeli, kulikuwa na safu ya matumaini ambayo waliendelea kung'ang'ania. Nabii Danieli aliona falme 4 zikitokea ambazo zingekandamiza Israeli, na ni wakati wa utawala huo wa 4 tu ambapo ufalme wa Mungu utakuja na kutawala kikweli. Aliona kwamba badala ya miaka 70 ya uhamishoni, kungekuwa na miaka 70 x 7 ya 'kulipia uovu'.

Miaka 490 hivi baadaye, wakati wa utawala wa ufalme wa 4, na matazamiao yanaongezeka kwamba Mungu anasonga tena, na kwamba ufalme wake utasimamishwa karibuni. Mungu angefanya yale ambayo amefanya hapo awali na kuwakomboa watu wake kutoka katika utekwa wao, na kuwarudisha kama taifa ambalo lingekuwa baraka kwa ulimwengu wote.

Tukio limewekwa.

Mgawo ulioandikwa: Wayahudi walikuwa wakitarajia nini karibu na wakati wa Yesu na kwa nini?

5.1 - Yesu - Mfalme ajaye

Mpango wa Mungu wa kupatanisha uumbaji wake na yeye kupitia familia yake ya kibinadamu unaonekana kutokomea, Israeli inapojitahidi kutimiza mwito wake wa kuwa nuru kwa ulimwengu. Hata hivyo, kama tulivyoona mwishoni mwa kipindi kilichopita, matarajio yalikuwa yakiongezeka kwamba Mungu alikuwa karibu kufanya jambo jipya.

Kulikuwa na nyuzi 3 za matarajio kati ya Wayahudi wa karne ya kwanza:

Masihi - ambaye angeleta ufalme wa Mungu na kuwashinda adui zao wote.

Mtumishi - ambaye angeshughulika hatimaye na dhambi iliyosababisha uhamisho wao na kazi ya kigeni.

Mungu mwenyewe - matarajio yao kwamba Mungu angerudi kwenye hekalu na kurejesha mahali pao kama mkuu kati ya mataifa.

Kusoma kwao Danieli kuliwafanya waamini kwamba Mungu alikuwa karibu kuchukua hatua ili kuleta ufalme wake duniani na kuangusha falme nyingine zote za dunia.

Injili zote zimeandikwa kwa matarajio haya akilini, kila moja ikitangaza kwa njia yake kwamba Yesu ndiye utimilifu wa kweli wa kila kitu walichokuwa wakitarajia. Hebu tuangalie mwanzo wa kila injili ili kuona jinsi waandishi wanavyotangaza hili kwa njia zao tofauti.

Mathayo

Nasaba - Mathayo anaanza tangazo lake kwa historia ya ukoo wa Yesu, akiangazia Ibrahimu na Daudi kama watu wawili wakuu kutoka kwa ukoo wake. Hawa ndio mababu wawili wanaobeba ahadi kutoka kwa Mungu kuhusu uzao wao, na kuunda sehemu muhimu katika hadithi ya Israeli.

5.2 - Yesu - Matengenezo ya Israeli

Majina - Mathayo anaangazia majina ya Yesu, ambayo yalikuwa muhimu katika ulimwengu wa Kiyahudi. Kwanza, jina Yesu, likiangazia utume wake wa kuwaokoa watu kutoka katika dhambi, ambao unaakisi mada za Masihi na Mtumishi. Pili, Imanueli, kutokana na maneno ya kinabii ya Isaya, akitambua kwamba hakika huyu alikuwa 'Mungu pamoja nasi'.

Mataifa - hadithi ya kwanza ya Mathayo ni kuhusu mamajusi wa kifalme waliokuja kutoka mashariki ili kutambua kuzaliwa kwa mfalme mpya wa Israeli, wakikumbuka ahadi ya Masihi kutambuliwa kama mfalme juu ya mataifa yote ya ulimwengu.

Marko

Utangulizi - Marko hakupoteza muda kutangaza huyu Yesu ni nani, kwamba yeye ni Masihi, mwana wa Mungu.

Mjumbe - Pia anaangazia jukumu ambalo Yohana Mbatizaji alicheza katika kuandaa njia kwa ajili ya Yesu, akitumia vifungu kutoka kwa Isaya na Malaki ambavyo vyote viwili vinaahidi mtu ambaye angekuja kuandaa njia kabla ya Mungu mwenyewe kurudi Yerusalemu.

Ushuhuda wa Baba - Marko ana haraka kuleta hadithi ya sauti ya Mungu ya uthibitisho juu ya Yesu kama 'Mwanangu, nimpendaye. Nimependezwa nawe', nikitambua mahali Yesu alichukua wa Israeli wa kweli, yule aliyempendeza Mungu.

Injili - Marko ana shauku ya kuvuta fikira za wasomaji kwenye 'injili', 'habari njema' ambayo ilikuwa na kitu cha matumizi ya kiufundi katika siku hiyo kumaanisha 'Habari njema ya mfalme mpya'.

Luka

Mrithi wa kiti cha enzi cha Daudi - Luka anarejelea tangazo la malaika kwa Mariamu kwamba mwanawe atakuwa mtawala wa milele juu ya kiti cha enzi cha Daudi, na wimbo wake unatangaza jinsi ufalme huu utakavyoinua maskini na wahitaji.

Ushuhuda wa Malaika - Malaika walitangaza kwa wachungaji kwamba 'Mwokozi' na 'Masihi Bwana' walikuwa wamezaliwa Bethlehemu.

Leo - Luka anarekodi mahubiri ya kwanza ya Yesu, kama anavyonukuu kutoka Isaya 61 kuhusu mwaka wa yubile kuu ya Mungu, ambapo uhuru na urejesho hupatikana kwa wote, na anatangaza kwamba imeanza tangu siku hiyo.

Yohana

Neno - Wasomaji wa Kigiriki wa Yohana wangeelewa mara moja alipotumia neno 'Neno', uhai unaotoa uhai wa ulimwengu, muumba wa kila kitu, ambacho kilifanyika mwili na kuishi kati yao. Mungu mwenyewe alikuwa amekuwa kwa watu wake.

Mungu mwana - Alikuwa akionyesha Mungu, akionyesha kila mtu jinsi alivyo kweli.

Mwanakondoo wa Mungu - Yohana anafanya muunganisho wa mwana-kondoo wa pasaka na Yesu mapema sana, ambaye angeokoa watu kutoka kwa nguvu ya dhambi.

Swali la majadiliano ya kikundi: Ni nini maudhui ya 'habari njema' au 'injili' inayorejelewa na Yesu katika Marko 1:14-15?

Yesu alikuja kwenye eneo kwa njia ya nguvu, akitangaza habari kwamba utawala wa Mungu ulikuwa umefika, na kuonyesha jinsi ulivyoonekana, alipokuwa akiwaponya wagonjwa, kuwakomboa wenye pepo na kuwafundisha watu kuhusu ufalme ujao. Hii ni dhahiri ilisababisha maswali mengi miongoni mwa watu; Ufalme huu ungekuwaje? Watu wanapaswa kutendaje? Nani anaweza kuwa sehemu yake? Waandishi wa injili wanasaidia kujibu maswali haya kwa kutuonyesha jinsi Yesu alikuja kama mwendelezo na utimilifu wa hadithi hadi sasa.

Israeli wa kweli

Yesu anaonekana kuigiza tena hadithi ya Israeli. Tangu wakati wa ubatizo wake, ambapo Mungu anamtambulisha kuwa mwana wake (neno lililotumiwa tu kwa Israeli hapo awali), alipanda kupitia maji na kupelekwa nyikani kwa siku 40, ambapo alikabiliwa na majaribu. Kutoka nyikani, alipanda mlima, na kufundisha toleo lake mwenyewe la baraka na laana. Kisha anachagua wanafunzi 12 ambao wangukuwa wafuasi wake wa karibu zaidi. Kila moja ya vitendo hivi vinatambulika kutokana na hadithi ya Israeli.

Yesu alikuwa anaifanya Israeli. Alifanikiwa pale ambapo Israeli ilishindwa. Alikuwa mwaminifu kwa agano ambapo Israeli walikuwa wameasi. Yesu anawashtua watu ambao kwao anawaita wawe sehemu ya Israeli mpya, akichagua waliofukuzwa, wenye dhambi wanaojulikana, wasio na elimu na ukingo wa kisiasa huku akikataa mamlaka ya kidini.

Hekalu la kweli

Mwandishi wa injili, Yohana, hasa, anazingatia Yesu kama mahali ambapo mbingu na dunia zilikusanyika, hekalu la kweli. Neno alifanyika mwili na 'kukaa' kati yetu (Yn1:14). Alikuwa njia, kweli, na uzima. Hakuna aliyekuwa kwa Baba ila kwa njia yake (Yn14:6). Mambo ambayo hekalu lilikuwa limefanya kwa miaka mingi, sasa Yesu alikuwa akifanya. Hata alitamka msamaha wa dhambi, ambao uliwezekana tu kupitia mfumo wa dhabihu wa hekalu. Yesu alipotangaza kwa sauti kuu 'Ikiwa yeyote ana kiu, na aje kwangu na anywe' (Yn 7:37) alikuwa akimaanisha picha ya hekalu katika Ezekieli 47 iliyokuwa na maji yaliyo hai yakitiririka kutoka humo.

Sabato ya kweli

Hivyo, uponyaji mwingi wa Yesu na ukombozi wake ulifanyika siku ya Sabato, na kusababisha hasira kama hiyo miongoni mwa viongozi wa kidini. Hata hivyo kwa wale wenye macho kuona, alikuwa akitangaza jambo la kina. Sabato ilikuwa imekuja ndani ya mtu. Yote ambayo Sabato ilikusudiwa kuzungumzia, kupumzika kutokana na kazi ngumu (siku ya Sabato), uhuru kwa watumwa (mwaka wa Sabato), kufutwa kwa madeni yote na kurejeshwa kwa ardhi iliyopotea (Mwaka wa Yubile) ilielekeza kwenye kazi ya Yesu. 'Ikiwa mtu yeyote amechoka,' Yesu alisema, 'na aje kwangu, nami nitampumzisha'. Sabato ilikuwa ni alama ya kazi ya Yesu wakati wote.

Sheria ya kweli

Wakristo wengi wamechanganyikiwa na sheria, na hasa wanaposikia Yesu akisema kwamba hakuna hata neno moja la sheria lingetoweka mpaka 'kila kitu kitakapotimia' (Mt 5:18). Madhehebu yote ya Kikristo yameanzishwa kwa msisitizo wa kushika sheria kama ilivyofupishwa na zile amri 10 kwa sababu ya aya hizi.

Onyo la Yesu kwamba haki yako isipozidi ile ya Mafarisayo 'hakika hamtaingia katika ufalme wa Mbinguni' imesababisha wengi wa Wakristo hawa kuwa wakali zaidi kuliko Mafarisayo kwa mambo ya sheria, na kurudi kwa Uyahudi kwa ufanisi. Hii inapaswa kutufanya turudi nyuma na kuuliza Yesu alimaanisha nini hasa katika kifungu hiki. 'Msidhani ya kuwa nalikuja kuitangua Torati au Manabii; sikuja kutangua, bali kutimiliza.' (Mt 5:17). Hii ndio aya muhimu. Hebu kwanza tuchukue Manabii, kwa kuwa hii inatusaidia kufahamu maana ya Yesu. Maandiko ya agano la kale yamejaa maneno ya Manabii ambayo yana utimizo wake katika Yesu. Nyingi za unabii huu zinaweza kufasiriwa kwa usahihi mara tu tumeona utimilifu katika maisha ya Yesu. Kabla ya hapo, tungekuwa tunajiuliza maneno hayo yalimaanisha nini hasa, au hata ikiwa maneno hayo yalikuwa ya kinabii kweli. Ni pale tu tunapona yakitimizwa katika Yesu ndipo tunathamini sana maana ya maneno haya.

Sasa hebu tuchukue somo la Sheria. Njia hiyo hiyo itatusaidia. Sheria inatoa amri mbalimbali za kimaadili na kitamaduni, lakini ni pale tu tunapoziona katika Yesu ndipo tunaielewa kwa hakika zilimaanisha nini. Hii ndiyo sababu Yesu ana uwezo wa kufafanua upya uelewa wao wa Sheria. 'Umesikia inasemwa..... lakini mimi nakuambia'. Yesu anatengeneza upya uelewa wetu wa Sheria kumzunguka yeye mwenyewe. Alidhihirisha maana yake kweli. Ndiyo maana Yesu mwenyewe angeweza kufupisha Sheria kwa urahisi kama 'kukumpenda Mungu na kuwapenda wengine'. Hii ilikuwa ni maadili yake ya juu zaidi, ambayo yalitawala kila kitu alichofundisha wafuasi wake, na kila kitu alichofanya. Yesu alikuwa Sheria ya kweli. Wito wake haukuwa wa kuitupilia mbali sheria, bali kuona inaelekea nini, na kuiishi kikamilifu, kwa upendo, ukarimu, sala na huduma.

Kwa kushangaza, matokeo ya maisha ya Yesu yalikuwa ni migogoro. Wengine walipenda aliyosema na kufanya, na kukumbatia mafundisho yake. Wengine walimkuta akitishia imani zao na nyadhifa zao za madaraka

Swali la majadiliano ya kikundi: Kwa nini Yesu alichoea chuki nyingi sana kutoka kwa watawala wa kidini?

5.3 - Yesu - Mafundisho na maonyo

Hii ni wakati muhimu katika historia ya Israeli, hatua ya mabadiliko. Ahadi zote ambazo walikuwa wameishi nazo kwa muda mrefu zilikuwa zikitimia. Kitu kilikuwa kikitokea katika kizazi chao ambacho kingefafanua upya watu ambao Mungu alikuwa amewachagua kuleta baraka zake kwa ulimwengu, na bado watu, na hasa, wenye mamlaka, walikuwa wakikataa kumpokea Yesu au ujumbe wake.

Yesu aliwafundisha kwa mifano

Mara nyingi tunawazia kwamba Yesu alikuwa akitumia mifano au hadithi ambazo zingefafanua jambo ambalo alikuwa akifundisha, au kusaidia umati kukumbuka maneno yake. Ukweli ni kinyume kabisa. Wanafunzi wake walimwuliza mara moja kwa nini alizungumza kwa mifano, ambayo alinukuu agizo la Isaya, 'Mtasikia lakini hamtaelewa' (Mt 13:14). Mafundisho ya Yesu yalikuwa ya kulipuka na ya kuleta mapinduzi. Angeweza kuchochea matatizo kwa urahisi popote alipoenda, akiongea kama alivyosema kuhusu ufalme mpya na mfalme mpya akija kwa watu wake. Alitumia mafumbo kuficha alichokuwa anakisema ili katika mafundisho yake ya hadhara, wale tu waliokuwa na sikio la kusikia waweze kumwelewa, ama siyvo angekamatwa mapema zaidi.

Hii ni moja ya funguo za kuelewa mafundisho ya Yesu; kimsingi ilikusudiwa watu aliozungumza nao, katika muktadha wao. Mara tu unapoelewa maana yake kwao, unaweza kuanza kufikiria matumizi ya maisha yako mwenyewe au kwa wale unaowafundisha. Hebu tuchukue hadithi maarufu ya mwana mpotevu katika Luka 15 kwa mfano. Wengi wetu tumetiwa moyo na ukaribisho wa ajabu wa baba kwa mwanawe mdogo mwasi. Wengine wametafakari jukumu la kaka mkubwa katika hadithi. Tunachoweza kukosa ni muktadha wa mara moja ambao Yesu alikuwa anazungumza.

Amevuta umati mkubwa wa watu (Lk 14:25), na amekuwa akiwapinga kwanza kwa gharama ya kumfuata (Lk 14:26-33), lakini pia kwa hatari ya kumpuza au kumkataa (Lk 14:24-24). 25). Huku mchanganyiko wa 'wenye dhambi' wakisikiliza kwa makini, na Mafarisayo wakimchambua, anawaambia hadithi tatu kuhusu kitu kilichopotea kupatikana tena, kwa furaha ya mwenye nyumba. Bila shaka hii inalenga wale waliopotea katika Israeli, ambao walikuwa wamepotea au kukataa mpango wa Baba kwa ajili yao kama taifa. Yesu ni wazi kwamba mmiliki wao anatafuta kuwapata, kwa gharama kubwa ya kibinafsi. Hadithi yake ya mwisho ina twist, ambapo mtoto mkubwa, ambaye alikaa na baba ana hasira juu ya kurudi kwa mdogo wake na anakataa kujiunga na chama. Hili ni changamoto ya moja kwa moja kwa Mafarisayo ambao walichukua kujumuishwa kwa 'wenye dhambi' ambao Yesu alikuwa akiwakusanya. Wao pia 'wamepotea' na wako nje ya karamu, lakini baba alikuwa akiwaalika wajiunge nao. Yesu anaacha hadithi ikining'inia bila

hitimisho. Mara tu tunapoelewa muktadha wa karibu wa hadithi, tunaweza kuona kile ambacho Yesu anafundisha na kwa nini. Sasa tunaweza kuanza kuchunguza hili linamaanisha nini kwetu na kwa watu ambao Mungu sasa anawakusanya pamoja, na hatari za kuwadharau wengine.

Yesu aliwaonya Waisraeli

Kwa kuwa sasa tumeelewa umuhimu wa kuangalia muktadha wa karibu, tunaweza kuzingatia baadhi ya maonyo ya Yesu kwa Wayahudi. Hivi ni vifungu kama vile Mat 24, Mk 13 na Lk 21. Vifungu hivi mara nyingi vina vyeo kama vile 'Ishara za mwisho wa nyakati', ambazo zinatufanya tufikiri kwamba Yesu anazungumzia mwisho wa dunia. Hata hivyo, hebu tuangalie tena muktadha wa karibu.

Soma Marko 13

- 1) Je, ni swali gani ambalo Yesu anajibu? (Ona mst.4)
- 2) Je, ni 'mwisho' gani anaorejelea katika mst.7?
- 3) Je, Yesu anatoa muda gani kwa mambo haya anayoeleza? (Angalia mst.30)
- 4) Je, Yesu ananukuu kutoka wapi katika mst.24-25? Muktadha gani hapo?
- 5) Je, Yesu ananukuu kutoka wapi katika mst.26? Muktadha gani hapo?
- 6) Je, unadhani Yesu anazungumzia nini?

Swali la majadiliano ya kikundi: Je, inamaanisha nini kwamba Yesu atawabatiza watu kwa Roho Mtakatifu na kwa moto (Mt 3:11)?

5.4 - Yesu - Kusulubishwa

Kwa hiyo huu ndio wakati ambao Yesu amekuwa akilini mwake muda wote. Ni utimilifu wa hadithi ambayo amekuwa akiigiza tena. Jukumu lake kama Mtumishi, Masihi na Mungu wote wanakusanyika katika tendo hili moja la kujisalimisha. Ingawa Wayahudi walikuwa wametarajia haya yote, hawakuwahi kuota kwamba wangekuja wakiwa mtu mmoja.

Mtumishi

Isaya aliona Israeli kama mtumishi wa Mungu, akileta nuru yake kwa mataifa. Hata hivyo, anaonekana hatimaye kumwona mtumishi huyu kama mtu mmoja, aliyeteseka isivyo haki, na akajitwika mwenyewe makosa ya ulimwengu. Kama vile siku ya upatanisho, mbuzi angeondoa dhambi, akiichukua kutoka kwa watu, ndivyo mtumishi angeondoa dhambi, mateso, magonjwa na huzuni za watu. Hata kwa miaka yote ya mateso, Israeli hawakuweza kuondoa dhambi. Walihitaji mtumishi ambaye angeiondoa kwa niaba yao. Isaya alitabiri kwamba hatimaye mtumishi ataona matokeo ya mateso yake na kuridhika. Mwisho wa dhambi, aibu, magonjwa, huzuni na mateso.

Masihi

Yesu alichagua Pasaka ili azungumze juu ya maana ya kifo chake. Wokovu alikuwa akileta unguemaanisha ukombozi mkubwa kwa watu wake, kwani alichukua na kuwashinda madhalimu wakuu zaidi waliokuwa wakiushikilia ulimwengu mateka. 'Sasa mkuu wa ulimwengu huu atatupwa nje' (Yn 12:31). Alijitambulisha waziwazi kuwa yeye ni mwana-kondoo, ambaye damu yake ilimwagwa ili kwamba hukumu ya ulimwengu katika uasi ipite juu ya wale walioweka tumaini lao kwake. Alifafanua upya mapokeo ya karne za kale karibu na mlo wa pasaka, badala yake akaweka mwili na damu yake kuwa muhimu kwake. Wafuasi wake wangetumia mlo huo kukumbushana jinsi Yesu alivyoharibu nguvu za dhambi, kifo na shetani, na agano jipya ambalo Mungu alifanya na watu wake la kuwasamehe dhambi zao na kuandika sheria zake mioyoni mwao. (Yer 31:32-34).

Kutawazwa

Yesu aliona wakati huu kama kuinuliwa kwake. 'Saa imefika ya Mwana wa Adamu kutukuzwa' (Yn 12:23). 'Lakini mimi nitakapoinuliwa juu, nitawavuta wote kwangu' (Yn 12:32). Neno ambalo Yesu alitumia kwa 'kuinuliwa' ndilo neno linalotumiwa mara nyingi kuhusu kutawazwa kwa mfalme. Hivi ndivyo Yesu alivyoona kusulubishwa kwake, mchakato ambao kwa hakika angepewa jina lililo juu ya kila jina. Waandishi wa injili hufanya mengi ya haya. Wanatoa sehemu kubwa ya umakini wao kwa kujenga na kusulubiwa yenyewe. Wanaonyesha jinsi ulimwengu wa Kirumi ulivyomfanyia Yesu mzaha kama mfalme, wakimvika nguo za zambarau, wakiongozwa kwenye barabara kwa shangwe. Kichekesho hakipotei kwao, kwa kuwa wanaona jambo ambalo hakuna mtawala wa kidunia wa wakati huo aliona, kwamba kwa hakika huku ndiko kutawazwa kwa Yesu kwa utukufu. Yesu mwenyewe alijua, alijinyenyekeza kwayo, ingawa namna ya kifo ilikuwa ya kuogofya kibinadamu. Huyu alikuwa Yesu akija kutawala. Huyu alikuwa Yesu akionyesha jinsi utawala wake ulivyo. Yesu hata aliwaita wafuasi wake kufanya vivyo hivyo, na kuchukua misalaba yao, kwa kufuata mfano wake, na kwa hiyo kutawala kwa njia sawa.

Miaka iliyofuata katika maisha ya kanisa iliona mateso na hasara kubwa, lakini pamoja na hayo, ujasiri mkuu, tabia kuu na maendeleo makubwa ya ufalme wa Mungu wanafunzi walipokuwa wakimwiga Yesu, wakiyatoa maisha yao, wakielewa kitendawili ambacho kwa njia ya mateso yao. utukufu wa ajabu ulipatikana.

Kazi: por que Jesus teve de morrer?

6.1 - Uumbaji Mpya - Ufufuo wa Yesu

Hatimaye tunakuja kwenye sura yetu ya mwisho. Matarajio yanayomzunguka Masihi Myahudi yote yamekuwa na utimizo wa kushangaza katika Yesu. Tazamio lingine miongoni mwa Wayahudi lilikuwa kwamba mwisho wa nyakati, Mungu angechukua hatua ili kuuweka ulimwengu sawa. Kwa wakati huu, wenye haki wote wangefufuka kutoka kwa wafu, na Mungu angeleta uumbaji mpya, wenye mbingu mpya na dunia mpya.

Ufufuo wa Yesu

Yesu mwenyewe alikuwa ameweka wazi kile ambacho kingetukia. Maandiko yalikuwa yamejaa vivuli vya mateso na kuinuliwa. Wanafunzi wenyewe wangetarajia ufufuo wa jumla kwenye hukumu ya mwisho. Hata hivyo, kwa mshangao wao, Yesu alifufuliwa kwenye uhai katikati ya historia. Uumbaji mpya ulikuwa umeanza moja kwa moja katikati ya ule wa kale.

Mwili wa ufufuo

Tuna pendeleo la kuona jinsi uumbaji mpya utakavyokuwa tunapofikiria mwili wa Yesu aliyefufuliwa. Hapa tunaona taswira ya mwisho wa hadithi. Ulimwengu wa kimwili na wa kiroho hatimaye uliunganishwa kikamilifu. Hakuna shaka kwamba mwili wa Yesu ulikuwa wa kimwili. Wanafunzi wake walimshikilia, wakala pamoja naye, waliona makovu ya kusulubiwa kwake. Hata hivyo, pia alikuwa kiroho. Alionekana akitokea na kutoweka apendavyo, akiwatembelea wanafunzi wake katika chumba kilichofungwa, akitoweka mbele ya wanafunzi wengine. Wakati mwingine alionekana kujificha ili asitambuliwe, na kisha kuruhusu wengine kuona yeye ni nani. Katika mwili wa Yesu, tunaona onja ya jinsi miili yetu itakavyokuwa (1Yoh 3:2), na kwa hakika uumbaji wote utakuwaje (Rum 8:21). Hatuna wakati ujab katika hali fulani isiyu na mwili, lakini katika mwili wa kimwili, katika ulimwengu wa kimwili. Miili yetu itafanana na tuliyo nayo sasa. Tutatambulika, tunaweza hata kubeba baadhi ya makovu kutoka kwa maisha tuliyoishi. Hata hivyo, makovu hayo yatabadilishwa, na hatimaye yatakuwa ya utukufu, na sababu nyingine ya sifa. Kwa kweli, kila kitu kitabadilishwa. Kila sehemu ambayo imeharibiwa kwa dhambi na uasi itakuwa imewekwa sawa, imekombolewa, na kugeuzwa kuwa kusudi lake la asili.

Kupaa kwa Yesu

Luka anaandika kwamba baada ya maneno yake ya mwisho kwa wanafunzi wake, wingu lilikuja na kumficha wasimwone. Hii, inaonekana, ilikuwa wakati wa Danieli 7, ambapo mwana wa Adamu alichukuliwa juu ya mawingu kukaribia kiti cha enzi cha mzee wa siku. Ni wakati huu ambapo Yesu hatimaye anachukua utawala wake pamoja na kiti cha enzi cha Mungu Baba, na mataifa yote yakimpa ibada na utii wao.

Sasa na bado

Hii ni dhana muhimu ya kuelewa katika agano jipya, ambayo inajaribu kuleta maana ya ukweli kwamba Yesu alikuwa ameinuliwa hadi mahali pa juu zaidi katika ulimwengu, na kupewa utawala wa mwisho, na bado, wakati huo kulikuwa na ni Wayahudi wachache tu ambao waliamini hili kweli na wakatenda kana kwamba mfalme mpya alikuwa ametawazwa. Kwa kila mtu kwenye sayari ya dunia, ulimwengu uliendelea kana kwamba hakuna kilichotokea. Paulo anaenda kwa njia fulani kueleza hili katika 1Kor 15:25 'Kwa maana hana budi kutawala hata awaweke adui zake wote chini ya miguu yake'.

Ukweli ni kwamba Yesu anatawala kweli sasa, ingawa watu wengi na wenye mamlaka hawakiri au kujitisha chini ya utawala wake. Hata hivyo, hata katikati ya uasi dhidi yake, bado anaweza 'kufanya mambo yote yafanye kazi pamoja kwa faida ya wale wanaompenda' (Rum 8:28). Utawala wake unaongezeka sikuzote, kwani watu wengi zaidi wanajitiisha kwake kwa furaha. Sisi kama watu wake tuna pendeleo la kusali na kutenda ili kuleta ongezeko la utawala wake duniani kote, mpaka hatimaye atakaporudi na kubadilisha kila kitu, na 'kila jambo la kuhuzunisha litakuwa si kweli' (JRR Tolkien).

Swali la majadiliano ya kikundi: Je, ufufuo na kupaa kwa Yesu hutimiza hadithi ya Biblia kwa njia gani?

6.2 - Uumbaji Mpya - Kutumwa kwa Roho

Israeli walishindwa katika wito wao wa kuwa wawakilishi wa Mungu kwa sababu walikuwa sehemu ya tatizo kama vile walikuwa sehemu ya suluhisho. Walikuwa na sheria, agano, hekalu, manabii, lakini hata kwa bidii yao yote, kulikuwa na kitu kilichokosekana ili kweli walete baraka za Mungu kwa ulimwengu.

Kusulubishwa kwa Yesu kulimaanisha kwamba uovu ulipatanishwa hatimaye, uhamisho ulikuwa umekwisha, na dhambi, kifo na shetani hazikuwa na mamlaka tena. Ufufuo wa Yesu ulikuwa uthibitisho kutoka kwa Mungu kwamba yote aliyosema ni kweli, kwamba alikuwa ameshinda kifo kikweli, na kwamba uumbaji mpya ulikuwa umeanza.

Kupaa kwa Yesu kulimaanisha kwamba alikuwa amechukua utawala wake. Tendo lake la kwanza ni kutuma Roho wake Mtakatifu kwa wafuasi wake. Utafiti huu unaangalia kwa nini huu ni wakati muhimu sana katika hadithi.

Baraka ya Abrahamu

Kumbuka mpango wa uokoaji wa Mungu, aliotangaza kwa Abrahamu, alipoahidi kwamba kupitia yeye, kila taifa duniani lingebarikiwa. Paulo analitangazia kanisa la Galatia, lililokuwa likiongozwa kuacha injili kwa kupendelea kufuata sheria ya Musa tena, kwamba ahadi hii ilitimizwa kwa kipawa cha Roho Mtakatifu. Hii ni kauli yenye nguvu. 'Alitukomboza ili baraka aliyopewa Ibrahimu iwafikilie Mataifa katika Kristo Yesu, ili kwa imani tupokee ahadi ya Roho.' (Gal 3:14).

Shamba la mizabibu lenye kuzaa

Roho ndiye ufunguo wa kila kitu katika kutimiza makusudi ya Mungu. Hadithi nzima inaonyesha kwamba hata wanadamu walio bora zaidi hawawezi kutimiza kile ambacho Mungu amewakusudia. Israeli ilikuwa shamba la mizabibu ambalo lilizaa matunda mabaya tu (Isa 5), Yesu alitafuta matunda lakini hakupata kitu (Mt 21:43). Sheria haikuwa jibu - 'Sheria haikuwa na nguvu kwa kuwa ilidhoofishwa na mwili' (Warumi 8:3). Mwili siku zote ulikuwa na nguvu sana kwetu, hata tukijaribu sana, hata jinsi nia zetu zilivyokuwa nzuri (Warumi 7:18-19). Hata hivyo, Roho hutuletea nguvu mpya, ili tuweze kuishi tofauti na kuzaa matunda ambayo Mungu anatazamia (Gal 5:22-23)..

Kurudi kwa Mungu kwenye hekalu

Tumeona kwamba kulikuwa na tazamio la kurudi kwa Mungu kwenye hekalu ambalo aliondoka kabla tu ya uhamisho wa Babiloni. Waandikaji wa injili wanaonyesha kwamba Yesu mwenyewe ndiye hekalu hilo jipya, na hivi ndivyo Mungu alivyokuwa akirudi. Zaidi ya hayo, mitume walikuja kutambua kwamba hekalu lilikuwa limefanyizwa na wafuasi wa Yesu, wale waliojazwa na Roho Mtakatifu, na kwamba kama jumuiya, uwepo wa Mungu ungeweza kuonekana duniani (Efe 2:21-22).

Mamlaka ya kutawala juu ya uumbaji

Adamu na Hawa walikuwa wamepewa jukumu la kuchunga uumbaji na kuutolea ushuhuda jinsi Mungu alivyokuwa. Katika uasi wao, walikuwa wamepoteza kitu cha daraka hilo, na utawala huo ulirudishwa tu katika Yesu. Mafundisho ya Yesu ya wanafunzi wake baada ya kufufuka kwake yaliwaongoza kuuliza ikiwa marejesho ya mwisho ya utawala huo yangetokea mara moja (Matendo 1:6), ambayo Yesu anajibu kwamba nyakati hazikuwa za wao kujua, lakini kwamba hivi karibuni Roho. angewajaza nguvu, na wangukuwa tena mashahidi wake, wakionyesha ulimwengu jinsi Mungu alivyokuwa (Matendo 1:8).

Ufalme wa Mungu

Matendo 2:42-47 inatoa picha ya jinsi jumuiya ya kanisa huko Yerusalemu ilivyokuwa. Yeye tunaona mengi sana ya yale ambayo torati na manabii walikuwa wameelekeza, yale waliyoona katika Israeli iliyotimizwa, lakini hawakupata uzoefu. Hii ni jumuiya ya watu wa Mungu, wanaoishi na nguvu za Roho Mtakatifu. Jambo ambalo lilikuwa haliwezekani hapo awali sasa liliwezekana. Utawala wa Mungu ulionekana, ukarimu ulipofurika kwa wahitaji, jumuiya ya kweli ilikuwa na uzoefu, miujiza ilikuwa ikitendeka na watu wengi zaidi walikuwa 'wanaokolewa'.

Utume wa Yesu unapanuliwa

Ni wazi kutoka katika kitabu cha Matendo ya Mitume kwamba kazi ambazo Yesu alianza kufanya (Matendo 1:1) zilikuwa zikifanywa sasa kupitia wafuasi wake. Yesu alikuwa amewaambia 'Kama vile Baba alivyonituma mimi, nami nawatuma ninyi' (Yn 20:21), alipokuwa akiwapulizia, akionyesha nguvu za Roho ambaye angekuja. Kwa hiyo tunaona habari njema katika utimizo wake. Yale ambayo Mungu alikuwa ameahidi kwa Ibrahimu, ambayo alikuwa ameonyeshakwa njia ya Yesu, sasa alikuwa anatuma kujaza dunia kupitia wafuasi wa Yesu, wakiwa wamejazwa na Roho Mtakatifu, wakileta upendo wake, ujumbe wake wa upatanisho na uwezo wake wa kuwaweka watu huru kutoka katika utumwa wao.

Swali la majadiliano ya kikundi: Soma Matendo 19 - Kwa nini Paulo alikuwa na hamu sana ya kujua kuhusu uzoefu wao wa Roho Mtakatifu?

6.3 - Uumbaji Mpya - Ujumbe wa habari njema

Yesu aliwapa wanafunzi wake agizo ambalo linaonyesha tena agizo lililotolewa kwa Adamu na Hawa, kwa Nuhu, kwa Ibrahimu, kwa Daudi na manabii wengi. Akawaambia waende ulimwenguni mwote, wakafanye wanafunzi kutoka katika kila kundi, wakiwabatiza na kuwafundisha kuyashika yote waliyofundishwa naye. Ujumbe wa uumbaji mpya ulikuwa kujaza dunia.

Habari Njema katika matendo

Kitabu cha Matendo kinatonyesha jinsi hali hii ilivyokuwa kwa mitume wa kwanza walipokuwa wakizunguka ulimwengu unaojulikana, wakihubiri ujumbe waliokuwa

wamepewa, na kuanzisha jumuiya ambazo zilimtegemea Yesu, na kujazwa na Roho Mtakatifu. Jumuiya hizi zilikuza mazoea karibu na mafundisho ya Yesu. Matendo 2:42 inatuambia walikuwa wamejitolea kwa:

- **Mafundisho ya mitume** - bila shaka haya yalitokana na maandiko ya Kiyahudi, lakini yalionekana kuwa mapya, ufahamu na umuhimu kutokana na utimizo waliona katika Yesu.
- **Ushirika** - haujawahi kutokea jumuiya ambayo ni wazi ilipendana na kujaliana, na ilhali ilitoka katika asili mbalimbali kama hizo, kitamaduni na kijamii.
- **Kumega mkate** - mara nyingi walikula pamoja na kusherehekea ushindi wa Yesu, wakikumbushana jinsi hii ilivyoathiri kila eneo la maisha yao.
- **Maombi** - wangeimba na kuomba kupitia Zaburi, lakini sasa wakiwa na hali mpya ya kustaajabu kwa Mungu waliyekuwa wakimuabudu.

Habari njema yatangazwa

Ni katika muktadha huu ambapo mitume walichukua jukumu la kueneza 'euangelion', habari njema. Hili ndilo neno ambalo Warumi walitumia wakati huo kutangaza kutawazwa kwa Augusto kama Kaisari na mtawala wa dola. Walituma watangazaji wao kutangaza habari njema kwamba Augusto, 'mwana wa mungu' amekuwa 'mfalme wa ulimwengu'. Haishangazi kwamba ujumbe wa mitume ulisababisha msukosuko kama huo. Muhtasari mfupi wa mahubiri yaliyorekodiwa katika kitabu cha Matendo unaonyesha nyuzi zinazofanana na hotuba zao, licha ya hadhira na miktadha tofauti.

- Yesu ni utimilifu wa ahadi zilizotolewa katika maandiko
- Maisha ya Yesu yalijaa matendo mema na uponyaji
- Yesu alisulubishwa sawasawa na makusudi ya Mungu
- Yesu alifufuliwa na kuinuliwa kuwa mfalme wa kweli
- Yesu alimtuma Roho wake Mtakatifu
- Yesu atarudi kama hakimu kuleta urejesho kwa ulimwengu
- Kwa hiyo tubu, amini na ubatizwe, ukipange na mfalme wa kweli
- Pokea msamaha na ahadi ya Roho

Mateso na kutawala

Pamoja na wito wa kumtangaza mfalme mpya na wa kweli, wa kuishi katika ufalme tofauti sasa, katikati ya ufalme wa kale wa mwanadamu, kulikuwa na utambuzi wa ukweli wa upinzani na mateso. Yesu alikuwa amewatayarisha, akiwafundisha juu ya kile ambacho kingetokea kwao, na jinsi mwikio wao ungepaswa kuwa. Walipaswa kuwapenda adui zao, kusamehe wale wanaowakosea, kufanya mema kwa kila mtu. Mitume walielewa kwamba sehemu ya wito wao ilikuwa kuteseka kukataliwa, magumu na mateso. Kwao hii ilikuwa ni kushiriki katika mateso ya Yesu. Kwa kweli, hayo yote yalikuwa sehemu ya kuja kwa utawala ambao Yesu alikuwa amewaahidi. Yohana anaiweka vizuri katika utangulizi wake wa Ufunuo. 'Mimi Yohana, ndugu yenu na mwenzi wenu katika mateso na ufalme na saburi tuliyo nayo katika Yesu' (Ufu 1:9).

Kuingia katika kutawala na kutawala kungemaanisha kuchukua uovu wa ulimwengu kwa njia ileile ambayo Yesu alikuwa amefanya, ya kuteseka na kukataa kulipiza kisasi.

Haya ndiyo tunayoyaona katika mtume Paulo katika kitabu cha Matendo ya Mitume, anapomtangaza mfalme mpya katika milki yote ya Rumi mpaka atakapotoa ushuhuda ndani kabisa ya ufalme huo, huko Rumi kwenyewe.

Barua zilizoandikwa na mitume kwa makanisa mbalimbali zina vitia-moyo vingi zaidi vya kutambua kile ambacho Mungu amefanya katika kuwaunganisha pamoja kutoka katika hali mbalimbali kama hizo, na kuuishi wito walioupokea kwa namna ifaayo. Hatimaye tunapata kitabu cha Ufunuo mapambano mengi ambayo kanisa linapaswa kupitia katika mzozo wake na nguvu za kiroho na za kidunia, lakini pia tumaini hakika kwamba Mungu atatupitisha sisi sote ili kuona muunganisho wa furaha wa mbinguni na duniani.

Swali la majadiliano ya kikundi: Je, ujumbe wa kisasa wa 'injili' unalinganishwaje na tangazo la mitume wa kwanza?

6.4 - Uumbaji Mpya - Urejesho wa kila kitu

Tunaishi katika utimilifu mwingi wa hadithi. Baraka ya Mungu iliyoahidiwa kwa ulimwengu, iliyotangazwa kupitia Ibrahimu, hatimaye imekuja. Mfalme wa kweli wa ufalme wa milele wa Mungu amefunuliwa. Tunaweza kuwa wa kiumbe hiki kipya kupitia tu kuamini katika mfalme wa kweli, Yesu, kwamba Mungu amemfufua kutoka kwa wafu, na kumpa jina lipitalo kila jina. Tunaweza kupokea Roho wake, kama malipo ya awali na dhamana ya yote Mungu atafanya katika uumbaji. Sasa ametuita pamoja, kama jumuiya zilizojazwa na Roho, ili kuonyesha utawala wa Mungu kwa viumbe vyote, na kupeleka ujumbe wa utawala wake kwa kila kundi la watu duniani. Kwa hivyo hadithi inaishaje?

Hapa ndipo tunapata hadithi nyingi tofauti. Kunyakuliwa, milenia, dhiki kuu, juma la mwisho la Danieli, Har-Magedoni. Haiwezekani kutoa maoni juu ya mawazo yote tofauti yanayounda teolojia mbalimbali za 'nyakati za mwisho', lakini kuna baadhi ya kanuni muhimu za kuzingatia wakati wa kuamua kile ambacho Biblia inasema kuhusu mwisho wa hadithi.

1) Kumbuka hadithi kuu

Tumetumia wiki kadhaa sasa kuona jinsi hadithi inavyolingana na kuimarishwa na kila sehemu. Kitu kinapokuja kama mabadiliko makubwa katika hadithi, ambacho hakiendani kikamilifu na hadithi nyingine, kuwa mwangalifu! Hasa ikiwa inatoka kwa chanzo kimoja tu. Fundisho la unyakuo lingekuwa mfano mmoja kama huo. Hili ndilo fundisho kwamba Yesu atakaporudi, atakuja na kuwachukua waamini wote kutoka ulimwenguni ili wakaishi naye milele mbinguni. Kwa namna fulani fundisho hili limekosa hadithi kubwa zaidi kwamba Mungu atakomboa uumbaji wake mzuri, sio kuuacha, na kwamba anatomia watu wake kwa jukumu hili, sio kuwaondoa.

Vile vile, ikiwa fundisho fulani la wakati wa mwisho linaonekana kuturudisha nyuma katika hadithi, linapaswa kutazamwa tena kwa kutiliwa shaka. Mfano wa hili ni ufahamu kwamba hekalu la Kiyahudi litasimamishwa tena katika nyakati za mwisho kulingana na Eze 40-48. Hata hivyo, ikiwa hilo bado litakuja, ni nini matumizi ya hekalu halisi? Dhabihu ni za nini? Hakika hii haiendelezi hadithi bali inaturudisha kwenye sehemu iliyotangulia ya hadithi, na kwa hivyo tunapaswa kutafuta tafsiri tofauti ya maono ya Ezekieli.

2) Kumbuka kufufuka kwa Yesu

Ufahamu ulio wazi zaidi wa ukweli wa mwisho wa uumbaji mpya unapatikana katika mwili wa Yesu uliofufuka. Huu ndio aina ya mwili tutakaokuwa nao, na aina ya dunia tutakayoishi. Hata kazi zetu kwa namna fulani zitaonekana wazi katika hali yetu ya ufufuo.

3) Kumbuka kwamba sio kila kitu ni halisi

Tunapaswa kukumbuka kwamba vitabu vya unabii kama vile Danieli, Zekaria na Ufunuo (vitabu 3 vinavyotumiwa sana kutabiri matukio ya wakati wa mwisho) vyote ni maandiko ya "apocalyptic". 'Apocalyptic' kihalisi humaanisha 'kufichua', na hutumika kutoa mtazamo wa 'mbinguni' juu ya matukio ya kidunia, badala ya kuchukuliwa kihalisi. Mfano mzuri wa hili ni tangazo la Isaya la hukumu juu ya Babeli (Isa 13) ambamo anazungumza kuhusu jua, mwezi na nyota kutiwa giza. Mbingu zingetetemeka na ardhi ikatikisika kutoka mahali pake. Kupinduliwa kwa ufalme wa Babeli na ufalme wa Uajemi kulitokea mnamo 539BC. Hili kwa hakika lilikuwa tukio kubwa na la kuogofya kwa mataifa yote, mabadiliko ya msingi wa mamlaka na ghasia zote zilizotokea. Hata hivyo, hakuna hata moja kati ya ishara hizi zilizotabiriwa na Isaya iliyotokea kihalisi, na kwa hiyo tunapaswa kuwa na hekima wakati lugha ya apocalyptic inatumiwa.

4) Kumbuka kwamba 'maandiko yote ni... yanafaa'

Ikiwa tuna maoni kwamba kitabu cha Ufunuo ni unabii uliojaa utabiri juu ya mwisho wa dunia, tunachosema ni kwamba itakuwa muhimu tu. kwa kizazi kimoja kitakachopitia mambo haya yote. Kwa historia yote, kitabu kimekuwa hakina maana. Kwa bahati mbaya hivyo ndivyo kitabu kinavyoshughulikiwa leo na Wakristo wengi. Wanafikiri 'kama tuko kwenye kizazi cha mwisho basi itadhihirika, vinginevyo nitapuza tu kwa sababu inachanganya sana au inatisha'. Hakika Mungu alikusudia zaidi kitabu hicho kuliko kusaidia kizazi kimoja tu? Ufunuo waweza kusomwa kama barua inayofunua jinsi Wakristo wa mapema wanavyopaswa kushughulikia mnyanyaso kutoka kwa mamlaka ya Waroma na Wayahudi, na jinsi kila kizazi cha waamini kinavyoweza kubaki mwaminifu kwa Yesu katikati ya ulimwengu ambao umekataa kukiri utawala huo. ya Yesu, na jinsi waamini watakavyoshinda hatimaye. Mara tu unapotambua jinsi maandiko haya yanavyofanya kazi, utapata maana zaidi nakutia moyo, na kuepuka matatizo ya kujaribu kufinya matukio ya ulimwengu katika picha hizi za apocalyptic.

Mwisho wa hadithi

Iwapokuwa mengi hayajaeleweka, kitabu cha Ufunuo kinatupa taswira ya mahali uumbaji mpya unaelekea. Kama inavyotarajiwa, tunaona mwangwi wa uumbaji wa awali, lakini sasa ukitimia (Ufu 21-22).

- Mauti hayatakuwapo tena, wala maombolezo, wala kilio, wala maumivu (Ufu 21:4). Sasa imebadilishwa kabisa, na kila kitu kilichokuwa cha utaratibu huo kimeharibiwa.
- Hakutakuwa na hekalu, kwa sababu Bwana Mungu Mwenyezi na Mwana-Kondoo ndio hekalu lake (Ufu 21:22). Mbingu na dunia hatimaye zimeunganishwa pamoja.
- Hakutakuwa na jua wala mwezi kwa maana utukufu wa Mungu huipa nuru na mwana-kondoo ndiye taa yake (Ufu 21:23). Jua na mwezi vikapewa kutawala mbingu, kutawala mchana na usiku. Zilikuwa mifano ya mfalme wa kweli wa mbinguni na kwa hiyo sasa hazihitajiki, kama vile Mungu mwenyewe anavyofunuliwa kikamilifu. Hakutakuwa na usiku, na hakuna kukatizwa kwa uwepo wa Mungu.
- Watatawala milele na milele (Ufu 22:5) - hatimaye agizo lililotolewa kwa Adamu na Hawa linatimizwa hatimaye katika wanadamu wanapotawala ulimwengu kwa ushirikiano wa kweli na Mungu.

Kazi: Unawezaje kusimulia hadithi kuu ya Biblia?

7.1 - Kusimulia tena hadithi

Sasa tumepitia hadithi ya kibiblia kwa undani. Hii ni hadithi ambayo tunahitaji kujifunza vizuri, na ambayo hatimaye itaanza kuunda maisha yetu na masomo yetu.

Bila shaka, inawezekana kusimulia hadithi moja kwa njia nyingi tofauti, tukisisitiza sehemu mbalimbali, hasa kwa hadhira mbalimbali. Wiki hii tutaangalia hadithi nzima kwa njia tatu tofauti. Bila shaka kuna njia nyingi za kukariri hadithi ya kibiblia, lakini njia hizi tatu zinaonekana kuwa za kwanza katika akili za mitume wanapoandika agano jipya.

Hadithi ya Ufalme

Sura ya 1: Ufalme wa bustani

Hadithi ya uumbaji inatuonyesha na Mungu kama mtawala wa viumbe vyake vyote. Hapana shaka anapoleta utulivu kwenye machafuko, na kuupulizia uhai ndani ya vumbi, kwamba yeye ndiye anayeongoza. Ni wakati wa kustaajibisha anapoweka sanamu yake juu ya wanadamu na kuwapa mamlaka yake ya kutawala uumbaji wake, na kuijaza dunia utawala wake. Wanadamu wanakuwa wawakilishi wa Mungu duniani, wakifanya kazi kwa ushirikiano na Mungu. Ushirikiano huu uliegemezwa kwenye urafiki na utii wa kuaminiana na muumba, kimsingi, kile ambacho Biblia inakiita kuabudu. Ufalme wa bustani ulikusudiwa kukua hadi ulimwengu wote uletwa chini ya utawala wa Mungu.

Sura ya 2: Watawala-wenza wanaasi

Badala ya kufanya kazi pamoja na Mungu kwa ushirikiano wa unyenyekevu, wanadamu huchagua kusikiliza sauti nyingine, kuabudu vitu vingine badala ya Mungu, na kuvutiwa katika kuchagua wao wenyewe mema na mabaya, na kuishi bila kutegemea Mungu. Matokeo ya maisha yao na kwa uumbaji wanaoutunza ni mbaya, kwani wivu, chuki, vurugu na ukandamizaji huja katika ulimwengu.

Sura ya 3: Mpango wa Mungu wa uokoaji wazinduliwa

Mungu anaingilia kati maisha ya Ibrahimu, akiahidi kuleta baraka zake kwa ulimwengu wote kupitia Ibrahimu na uzao wake. Jibu la Ibrahimu ni kuamini ahadi ya Mungu, na kuonyesha utii uleule wa kutumaini ambao ni muhimu ili kuishi katika ushirikiano na Mungu. Popote ambapo utii huo huo wa kutumaini unaonekana katika wazao wa Abrahamu, uzuri na manufaa ya utawala wa Mungu huonyeshwa. Yusufu aliishi kwa njia hii na kuokoa mataifa yote kutoka kwa njaa. Musa aliishi hivi, na kuwaongoza Waisraeli kutoka katika utumwa wao. Yohua aliishi hivi na kuwaleta watu wa Israeli katika nchi waliyoahidiwa na Mungu.

Upeo wa hadithi ya Israeli unakuja na Mfalme Daudi, mshairi-mvulana-mchungaji ambaye hakutarajiwa, ambaye alisimama kama kielelezo cha mtawala mnyenyekevu, kwa ushirikiano na Mungu, akiishi katika utii wa kila siku wa kutumaini. Mungu alizungumza wakati huu juu ya mrithi wa Daudi ambaye angetawala milele, akileta manufaa ya utawala wa Mungu wa haki na amani si kwa Israeli tu, bali kwa ulimwengu wote.

Hata hivyo, Israeli mara nyingi hupatikana kufuata uasi wa mababu zao, kusikiliza sauti nyingine, kuabudu miungu mingine na kuchagua njia yao wenyewe badala ya Mungu. Hii inasababisha uzoefu wa jangwani, kwa vurugu na ukandamizaji wa wanyonge, na hatimaye uhamishoni. Hapa ndipo Mungu alipoondoa utawala wao kabisa na wakaishi katika nchi za kigeni. Hata waliporudi katika nchi yao, walikandamizwa kila mara na watawala wengine, na hawakuweza kamwe kueleza uzuri na manufaa ya kuishi kwa ushirikiano na Mungu na kuleta utawala wake.

Sura ya 4: Mfalme Amekuja

Kwa miaka mingi, hata katika kipindi chote cha uhamisho wao na ukandamizaji, manabii waliona siku ikija ambapo Mfalme wa kweli wa ufalme angewasili, na kuleta uzuri na manufaa yote ya utawala wa Mungu pamoja naye. Watu wa Israeli walijawa na tarajio la kuwasili kwa Mfalme huyu. Hata hivyo, Yesu alipofika, alikuwa mfalme tofauti sana na walivyotazamia wote. Kuzaliwa kwake kulishirikiwa na wanyama, kulazimishwa kukimbia kama mkimbizi, na kulelewa katika ujirani mbaya zaidi. Ujumbe wake uliwapo changamoto matajiri na wenye nguvu, lakini ulikaribishwa katika maskini na waliotengwa. Alikataa kuwa mfalme kama walivyotazamia, lakini alitangaza mara kwa mara ufalme mpya ambapo mdogo alichukuliwa kuwa mkuu, ambapo upendo na msamaha vilishinda nguvu, na ambapo hazina za kuishi katika ushirikiano na Mungu zilifanya vitu vingine vya thamani kuwa tupu na visivyofaa.

Ushindi wake wa kweli ulikuja wakati wa kusulubishwa kwake, alipojichukulia matokeo kamili ya uasi wa ulimwengu, akiingia kwenye kifo chenyewe na kumshinda mkandamizaji mkuu wa wanadamu, Ibilisi. Ufufuo wake ulikuwa uthibitisho wa nafasi yake kama Mfalme wa kweli na Bwana wa wote.

Sura ya 5: Watu wa ufalme

Wale ambao wamejipatanisha na Yesu, Mfalme wa kweli, wameingia katika ufalme wake, na wanaishi chini ya utawala wake. Kwa kushirikiana naye, katika kuamini utii, na kutiwa nguvu na Roho Mtakatifu, wanaleta utawala wa Mungu duniani kote.

Yesu amewatuma wafuasi wake kila mahali duniani ili kutangaza ujumbe kwamba Yesu ndiye mfalme wa kweli, na kuonyesha uumbaji wote uzuri na manufaa yote yanayoletwa na ufalme wake.

Tunajua kwamba Yesu atarudi siku moja na kurudisha ulimwengu kikamili chini ya utawala wake, akiharibu uovu na kubadilisha kila sehemu kuwa nzima kabisa na kupatana na makusudi yake.

Swali la majadiliano ya kikundi: Je, barua za Agano Jipya zinaundwaje na mtazamo huu wa ufalme wa Mungu? definiram esta visão do reino de Deus?

7.2 - Kusimulia tena hadithi - Hadithi ya hekalu

Sura ya 1: Hekalu la kwanza

Hadithi ya uumbaji inafikia tamati yake kwa kuwa na bustani ambamo mwanadamu na Mungu wanaishi pamoja kwa upatano mkamilifu. Mbingu na dunia zimeunganishwa bila kutengana. Hili ndilo hekalu la kwanza, na Adamu na Hawa ndio makuhani wa kwanza, wakitunza hekalu na kumwakilisha Mungu kwa ulimwengu. Agizo la mwanadamu ni kuleta hali hii hii ya utaratibu kwa ulimwengu wote, ili maisha yanastawi na uwepo wa Mungu utajulikana kila mahali.

Sura ya 2: Kutengwa

Wakati wale walio katika ushirika na Mungu wanaamua kuishi bila Mungu, utaratibu mzima wa uumbaji unatikisika. Adamu na Hawa wamefukuzwa kutoka kwenye bustani na hakuna tena njia yoyote ya kufikia. Mbingu na dunia sasa zimetengana, na inaonekana hakuna njia ambayo wanadamu wanaweza kupata kumfikia Mungu. Kwa kukosekana kwa uwepo wa Mungu, wanadamu huanza kufanana na wanyama kwa jinsi wanavyotendeanza, na ukandamizaji na unyanyasaji unaoonyesha tabia zao.

Sura ya 3: Uhusiano

Ahadi ya Mungu kwa Ibrahimu ni kwamba kupitia yeye, Mungu ataleta baraka zake kwa mataifa yote ya ulimwengu. Tunatambua baadaye kwamba baraka hii iko katika umbo la Roho Mtakatifu, uwepo wa Mungu. Mzao wa Ibrahimu Yakobo alikutana na Mungu jambo ambalo linamfanya ajiulize kama amejikwaa kwenye mlango wa Edeni (Mwa 28:17), 'lango la mbinguni'.

Musa anakutana na Mungu katika kichaka kinachowaka moto, na baadaye juu ya mlima unaowaka, ambapo anamsihi Mungu asiwaache watu, ambao Mungu anaahidi kwamba uwepo wake ungeenda pamoja nao (Kut 33:14). Kwa kweli, watu wa Israeli waliitwa ufalme wa makuhani, taifa zima ambalo lingeweza kuwa wawakilishi wa Mungu kwa ulimwengu.

Hata hivyo, kuwapo kwa Mungu kulihusu tu 'sanduku la agano' lililowekwa katika hema la kukutania ambalo Waisraeli walibeba jangwani pamoja nao. Watu wachache

sana waliwahi kuruhusiwa ndani ya Patakatifu pa Patakatifu, ambapo sanduku liliwekwa, na hivyo uwepo wa Mungu haungeweza kushuhudiwa na watu wengi sana.

Baadaye Daudi alitoa maagizo ya kujenga hekalu la Kiyahudi, ambalo Sulemani mwanawe alikamilisha. Hata hivyo, hata Sulemani alitambua wakati huo kwamba jengo tu, hata liwe kubwa, lisingeweza kumtosha Mungu Mwenyezi (2Nyakati 6:18). Hekalu likawa ishara ya ahadi ya Mungu kwa Waisraeli kwamba walikuwa watu wake na angeishi pamoja nao. Hili ndilo lililowafanya kuwa wa kipekee kati ya falme zote za ulimwengu.

Hata hivyo, nabii Ezekieli aliona maono ya utukufu wa Mungu ukitoka kwenye hekalu, na muda mfupi baadaye, Wababiloni waliharibu hekalu na kuwatoa Waisraeli katika nchi yao. Ilionekana kwa Waisraeli kwamba uwepo wa Mungu ulikuwa umeondoka ulimwenguni. Hata baada ya kujenga upya hekalu, Patakatifu pa Patakatifu palikuwa patupu, na walisubiri uwepo wa Mungu urudi na kuishi kati ya watu wake kama alivyokuwa amefanya hapo awali. Manabii waliona na kutangaza kwamba Mungu kweli angerudi kwenye hekalu lake na kurudisha taifa kwenye utukufu wao wa kwanza. Hagai alisema kwamba hekalu la baadaye lingekuwa na utukufu zaidi kuliko lile la kwanza (Hag 2:9). Ezekieli aliona hekalu kubwa, na mto ukitiririka kutoka humo ambao ulikuwa ukileta uhai kwa mataifa yote ya ulimwengu. Habakuki aliona dunia nzima itajawa na utukufu wa Bwana. Ahadi ilikuwa kwamba siku moja mbingu na dunia yote vitaunganishwa tena.

Sura ya 4: Hekalu la kweli

Yesu alitangazwa na Yohana kama neno kufanyika mwili na kuishi (kukaa) kati yetu. Yesu alikuwa kweli hekalu la kweli ambalo kila kitu kilikuwa kikielekezea. Hapa mwanadamu na Mungu waliunganishwa kweli. Hapa watu wangeweza kukutana na Mungu, kupokea kutoka kwa Mungu, kupata msamaha, ukombozi na urejesho. Wakati wa kifo chake, pazia lililotenganisha Patakatifu pa Patakatifu lilipasuka kutoka juu hadi chini, na kile kilichofichwa hakikuweza kuzuilika tena.

Sura ya 5: Hekalu lililo hai

Uumbaji mpya uliotangazwa kwa mara ya kwanza katika Yesu ulianza kupasuka kila mahali. Kwanza wale waliokuwa pamoja na Yesu walikusanyika pamoja na 120 kati yao walipokea uwepo wa Mungu kwa njia mpya wakiwa wamejazwa na Roho Mtakatifu. Mbingu ilikuwa inavamia dunia. Hekalu lilikuwa linapanuka. Muda si muda maelfu ya wengine katika Yerusalemu pia walikuwa wakipitia uwepo wa Mungu katika maisha yao kwa njia ya Roho Mtakatifu. Kisha mitume walipeleka ujumbe nje ya mipaka ya Israeli, kwa majirani zao Wasio Wayahudi na walishangaa kuona uwepo wa Mungu ukiwajaza wao pia. Wito wa Yesu kwanendeni mkafanye wanafunzi wa mataifa yote maana yake ni kwamba hekalu la Mungu litakuwa linapanuka sikuzote, mpaka siku ambayo Yesu atakaporudi na kubadilisha kila kitu ili mbingu na dunia viunganishwe pamoja kikamilifu mara moja tena, wakati huu hata milele.

Swali la majadiliano ya kikundi: Je, barua za agano jipya zinaundwaje na hadithi ya hekalu?

7.3 - Kusimulia tena hadithi - Hadithi ya agano

Sura ya 1: Ushirikiano wa kwanza

Mungu alipoumba ulimwengu wake mkamilifu, aliwaweka wanadamu juu ya kila kitu. Hili lilitegemea kwa uwazi mapatano ya ubia ambayo Mungu alikuwa amefanya na Adamu na Hawa, akiwaonyesha jinsi wanavyopaswa kutunza uumbaji, na kuwapa maagizo ya wazi ya kile ambacho wangeweza na wasingeweza kufanya. Kwa ushirikiano huo, bustani ilisitawi, na wanadamu walipewa maagizo ya kwenda kujiza dunia yote.

Sura ya 2: Ushirika kuvunjika

Walipokula tunda la mti wa ujuzi wa mema na mabaya, walitangaza kutotoka kwa Mungu, na kuvunja ushirikiano ambao Mungu alikuwa amefanya nao. Pamoja na wanadamu kuishi kwa kujitegemea kutoka kwa Mungu, wakichagua kufafanua mema na mabaya wenyewe, ulimwengu ambao walipewa kuutunza pia ulipotoshwa, na ukawa na sifa ya jeuri, woga na uonevu.

Sura ya 3: Ahadi ya Mungu ya kuponya ulimwengu

Njia ya Mungu ya kuponya ulimwengu ni kufanya agano, kwanza na Ibrahimu na kisha kwa uzao wake. Agano ni makubaliano ya kisheria kati ya pande mbili ambayo hayawezi kuvunjwa. Upande wa Mungu wa mapatano ulikuwa ni kumbariki Ibrahimu, kumpa uzao, nchi na kubariki ulimwengu wote kupitia yeye. Upande wa Ibrahimu wa makubaliano ulikuwa tu kumwamini Mungu. Yote ambayo Abrahamu alifanya ili kumpendeza Mungu baadaye yalitokana na imani hii.

Musa alipowaongoza watu wa Israeli kutoka Misri, walikutana na Mungu katika Mlima Horebu, na Mungu akafanya tena agano, wakati huu na taifa zima. Hii inaonekana kama harusi, na pande zote mbili kuahidi kuwa waaminifu kwa kila mmoja. Kwa Waisraeli, hilo lingemaanisha kufuata idadi kubwa ya sheria zilizotolewa ili kuwatenga kama taifa. Hata hivyo, Yesu baadaye anawafupisha kwa urahisi kuwa 'Mpende Mungu kwa moyo wako wote, na umpende jirani yako kama nafsi yako'. Israeli waliitwa kuwa nuru kwa mataifa, wakionyesha ulimwengu jinsi ya kuishi kwa ushirikiano na Mungu.

Walakini, waliendelea kuvunja agano ambalo Mungu alifanya nao, na kuwafanya manabii kutumia maneno kama vile kahaba, mzinzi na talaka. Hilo lilihitimishwa na uhamisho wa Babiloni, ishara ya kimwili kwamba agano ambalo walikuwa wamefanya pamoja na Mungu lilikuwa limevunjwa. Bado manabii waliona kwamba mapatano mapya yanakuja. Katikati ya uhamisho, Yeremia anazungumza kuhusu Mungu kufanya agano jipya na watu wake ambapo sheria ingeandikwa kwenye mioyo ya watu. Ezekieli anazungumza juu ya wakati ambapo Mungu angeondoa mioyo ya mawe na kutoa mioyo ya nyama, kusukumwa kumtii Mungu kwa Roho mpya.

Sura ya 4: Agano lilifunuliwa

Yesu alipoketi kula pasaka pamoja na wanafunzi wake usiku uliotangulia kufa, aliwatangazia agano jipya ambalo Mungu alikuwa akifanya. Hawakupaswa kusherehekea tena kile ambacho Mungu alikuwa amefanya kwa kuwafungua Waisraeli kutoka utumwani kwa Wamisri, bali walipaswa kukumbuka kifo chake, na kukombolewa kwao kutoka kwa yule mwovu aliyekuwa amewatawala.

Sura ya 5: Agano Jipya ni Agano lilelile

Mitume, wakiongozwa na Roho, walianza kuelewa kwamba, kwa sababu haiwezekani kwa Mungu kufanya ahadi na kisha kusema uongo, kwamba maagano yote ambayo Mungu amefanya ni moja na sawa. Au kwa usahihi zaidi, agano jipya katika Yesu ni utimizo wa maagano mengine yote ambayo Mungu amefanya.

Watu wake wamejazwa na Roho Mtakatifu, na hivyo wako katika ushirikiano mkamilifu na Mungu wanapoishi kwa kudhihirisha mwito wao wa kuleta utawala wake kwa viumbe vyote.

Ahadi yake kwa Ibrahimu ya uzao mwingi, nchi na baraka kwa kila taifa imetimizwa huku mamilioni ya wafuasi wa Yesu wakitumwa ulimwenguni, na kuleta baraka za Roho wa Mungu kwa kila taifa.

Makubaliano yake na Musa na watu wa Israeli ni 'vivuli' na alama, zikifichua zaidi tabia ya Mungu na njia zake, hatimaye kuonekana katika Yesu.

Kila mfuasi wa Yesu ana mkataba wa maisha yote, usiotikisika na wa lazima unaofanywa na Mungu. Sehemu yake ya mkataba ni kwamba atakuwa Mungu wetu na hatatuacha kamwe. Tutakuwa pamoja naye katika maisha haya, kwa kifo na katika ufufuo na mbingu mpya na dunia. Sehemu yetu ya mkataba ni kwamba tunaamini.

Swali la majadiliano ya kikundi: Je, barua za agano jipya zinaundwaje na hadithi ya agano?

7.4 - Kusimulia tena hadithi - Waefeso kupitia hadithi ya kibiblia

Katika vipindi 3 vilivyopita, tumechunguza njia 3 za kusimulia tena hadithi ya Biblia. Kuna misisitizo mingine ambayo tungeweza kutumia, lakini tumezingatia yale ya kawaida zaidi. Leo tunazingatia umuhimu wa kuweka hadithi ya Biblia akilini tunapojifunza vifungu vya Biblia, na hasa katika agano jipya.

Neno ufafanuzi hutumiwa na wahubiri na wanatheolojia. Inauliza tu swali Je, mwandishi asilia alikusudia maana gani kwa kifungu hiki?

Kujibu swali hili kutatusaidia kuelewa jinsi tunavyopaswa kutumia kifungu hiki kwetu sisi wenyewe na wale tunaowafundisha.

Ili kujibu swali hili tunatakiwa kuelewa yafuatayo;

- **Muktadha** - Ni tamaduni gani za wakati huo na hali fulani ya watu kuwa kushughulikiwa?
- **Tukio** - Ni nini kimemsukuma mwandishi kutuma barua yake?
- **Hadithi** - Je, ni hadithi gani za kibiblia ambazo mwandishi anazifahamu anapotumia maneno na vishazi mbalimbali?

Majibu ya maswali mawili ya kwanza mara nyingi yanapatikana katika Biblia nzuri ya kujifunzia ambayo inajumuisha kurasa za utangulizi kwa kila moja ya vitabu. Unaweza pia kupata habari kama hii inapatikana kwa urahisi mtandaoni. Hata hivyo, swali la tatu, kuhusu hadithi ni lile ambalo tumetumia wiki nyingi sasa kujaribu kuelewa.

Hebu tuangalie Waefeso sura ya 1 ili kuona jinsi Paulo anavyotumia vishazi vinavyoonyesha kwamba kila moja ya hadithi ambazo tumejadili pia ziko akilini mwake. Hii itatupa funguo za ziada za kuelewa kila kitu alichokusudia wakati anaandika barua.

Waefeso 1:3

Baraka (Hadithi ya agano) - Tunaelewa kwamba Paulo anaona utimilifu wa agano la Mungu na Ibrahimu kufanya kazi katika maisha ya waumini wa Efeso. Kwa hiyo baraka hii si kwa ajili yao wenyewe tu, bali ni kwamba wataleta baraka zake kwa ulimwengu.

Ulimwengu wa Mbinguni (Hadithi ya hekalu) - Mbingu inapatikana sasa kwa wale walio katika Kristo.

Waefeso 1:4

Waliochaguliwa / Waliopangwa kabla (Hadithi ya Agano) - Mungu amechagua watu ambao kupitia kwao ataleta baraka zake kwa ulimwengu wote. Hadithi ya kuchaguliwa inahusiana zaidi na kupewa kazi ya kufanya kuliko kuwa ndani au nje ya upendeleo wa Mungu.

Takatifu na isiyo na hatia (Hadithi ya Hekalu) - Mbingu na dunia zinaweza kukutana tu mahali ambapo dunia imefanywa kuwa takatifu, kama mbingu. Kwa hiyo tuna mfumo wa utakaso akilini ambao umefanywa kwa ajili yetu katika Yesu.

Waefeso 1:5

Imepitishwa (Hadithi ya agano) - Mungu ametoa ahadi ya lazima ya kuleta watu binafsi katika familia yake.

Waefeso 1:7

Ukombozi (Hadithi ya ufalme) - Watu walikuwa watumwa katika ufalme wa giza, lakini wamekombolewa, ambao wamekombolewa na kuwekwa huru.

Waefeso 1:9

Siri ya mapenzi yake (Hadithi ya Hekalu) - Mapenzi ya Mungu yamefunuliwa ambapo ataleta pamoja vitu vyote mbinguni na duniani chini ya ukichwa wa Yesu.

Waefeso 1:13

Roho Mtakatifu (Hadithi ya Hekalu) - Mbingu imeungana na dunia na utoaji wa Roho Mtakatifu, ambaye ni amana, inayomhakikishia mwamini utimilifu wa urithi wetu.

Waefeso 1:17-18

Macho ya moyo wako yatiwe nuru (Hadithi ya agano) - Utimilifu wa ahadi ya Mungu ya kuwapa watu moyo wa nyama na kwamba watu wake wote watamjua.

Waefeso 1:19

Nguvu kuu isiyo na ukomo (Hadithi ya ufalme) - Yesu ameinuliwa juu ya mamlaka nyingine zote, na tumepewa nafasi ya kutawala pamoja naye, tukijaza dunia kama mwili wake.

Waefeso 1 Muhtasari - Tunaona mada ya hekalu ikitawala mawazo ya Paulo, anapoweka picha kubwa kwamba Mungu anaunganisha mbingu na dunia chini ya utawala wa Kristo (Ch1:10). Hili linashuhudiwa sasa na kanisa, kupitia kwa nguvu za Roho ndani yetu (Ch1:14), tunapotawala pamoja naye (Ch1:23). Ataendelea kutambua jinsi Mungu anavyolijenga kanisa lake kuwa hekalu, ambamo Mungu anaishi kwa Roho wake (Ch2:21-22), na jinsi umoja huu wa mbingu na dunia tayari umeonyeshwa ndani yetu kwa kuunganishwa kwa utamaduni tofauti. makundi (Ch3:6), ambayo tunahitaji kulinda (Ch4:3). Lengo letu ni kukua na kumwonyesha Kristo kikamilifu (Ch4:15-16), tukiwa tumejazwa na Roho badala ya kuishi kama ulimwengu mwingine unavyofanya (Ch5:18).

Kazi: Chukua kifungu kingine katika waraka na ufanye somo kama hilo.

8.1 - Kukuza theolojia yako

Utangulizi

Wakati mwingine watu watakuuliza 'Biblia inasema nini kuhusu', au unataka kufundisha juu ya somo fulani. Badala ya kuchukua tu mstari hapa au pale, tunaona ni vyema kuona jinsi mada inavyoendelea na hadithi ya Biblia.

Kanuni za jumla

Kanuni ya uumbaji - Unaona nini katika uumbaji kuhusiana na mada yako? Je, hilo linakuambia nini kuhusu moyo wa Mungu?

Kanuni ya anguko - Anguko lina athari gani kwenye mada yako?

Kanuni ya Israeli - Je, mada inakuaje katika hadithi ya Israeli? Je, hii inakuambia nini kuhusu moyo wa Mungu wa asili ya anguko?

Kanuni ya Yesu - Yesu anatoaje utimilifu wa hadithi? Anafundisha nini kuhusu somo hili?

Uumbaji Mpya - Kanisa la agano jipya linashughulikiaje somo hili? Je, mada inaonekana katika utimilifu wa uumbaji mpya?

Hebu tutumie kanuni hizi kufanya kazi kupitia 'biblia inasema nini kuhusu Sabato?

Uumbaji: Katika hadithi ya uumbaji, tunaona kwamba Mungu alipumzika siku ya 7 (au Jumamosi katika ufahamu wetu wa kisasa). Mungu aliacha kufurahia alichokifanya. Tunaona kwamba Sabato ilikuwa na manufaa kwa viumbe vyote. Tunaona kwamba siku nyingine zote zilirejelewa kwa 'jioni' na 'asubuhi', lakini Sabato haipewi mwisho, kana kwamba inaonyesha kwamba siku ya 7 ilikuwa bora, siku moja ya kutambuliwa.

Anguko: Hamu ya mwanadamu ya kutaka kujitegemea kutoka kwa Mungu huleta kifo ulimwenguni, na ubinadamu unafukuzwa kutoka kwa uwepo wa Mungu. Ardhi imelaaniwa, na kwa hiyo sehemu nyingine ambayo Adamu na Hawa walikuwa wamejua katika Edeni inapotea.

Israeli: Sabato imewekwa kama sehemu ya agano lililofanywa na Musa na Israeli, kama njia ya kuwa kama Mungu, na pia kusherehekea uhuru ambao walikuwa wamepewa kwa kuachiliwa kutoka utumwani Misri. Zoezi hili la kawaida lilikuwa ukumbusho wa yote ambayo Mungu alikuwa amewafanyia, na tamko la kila juma kwamba tumaini lao kuu lilikuwa kwa Mungu kama mtoaji wao. Sheria ya Musa pia ilikuwa na maagizo ya Sabato kwa nchi kila baada ya miaka 7, ikionyesha hitaji la uumbaji wote kujua pumziko ambalo Mungu hutoa, na tena kuwakumbusha Waisraeli kwamba Mungu mwenyewe alikuwa mtoaji wao.

Kuhusiana na Sabato ya kila juma na mwaka wa Sabato ulikuwa mwaka wa Yubile, Sabato ya Sabato. Katika mwaka huu wa mwisho wa Sabato, watumwa wangeachiliwa, madeni yangefutwa na ardhi yote kurudishwa kwa wamiliki wa awali.

Yesu: Mtazamo wa Yesu kwa Sabato ulikuwa unawachanganya sana watawala wa kidini. Alionekana kudhoofisha uelewa wa kawaida wa Sabato, akiwatetea wanafunzi wake walipokula nafaka kutoka mashambani, hata kufanya hoja ya kuponya na kuwakomboa watu siku ya Sabato, na kutumia mikutano hii ya nguvu kuwafundisha Mafarisayo kwamba moyo halisi wa Sabato. ilikuwa zaidi ya yale ambayo hukuruhusiwa kufanya. Mkazo wake unaonekana kuakisi mada ya Yubile ya uhuru, katika suala la miili kuponywa, na watu kurejeshwa kwa Mungu kweli. Alijiona kama Sabato ya mwisho kabisa, akitoa pumziko kwa waliochoka na urejesho kwa wale ambao walijua walihitaji.

Uumbaji Mpya: Kwa jinsi kanisa la agano jipya lilivyohusika, Sabato ambayo walikuwa wameitenda kwa muda mrefu sasa ilikuwa imekuja katika utu wa Yesu. Walikuwa wamepata pumziko kwa Mungu, na uhuru wa kweli. Wakiwa waamini, wangekutana pamoja katika 'siku ya Bwana' (Jumapili), ili kumega mkate pamoja, wakikumbuka kifo na ufufuo wa Yesu.

Wengine bado waliifuata Sabato kama hapo awali, lakini wengine waliona kila siku kuwa maalum. Jumuiya za kanisa zilijikita katika kanuni za Sabato za haki, uhuru, msamaha, ukarimu, na kupokea kibali cha Mungu. Matumaini yao yalikuwa katika kuja kwa Yesu kuurudisha ulimwengu kwenye pumziko lake la uumbaji mpya, ambapo dunia nzima imejaa kuwapo kwake.

Swali la majadiliano ya kikundi: Je, unawezaje kufundisha Sabato katika muktadha wako?

8.2 - Kukuza theolojia yako

Leo tutarudia kazi ya kusoma ukuzaji wa mada, badala ya kuiangalia tu kama ukweli tuli.

Pesa na utoaji

Uumbaji: Kutoka kwa hadithi ya uumbaji tunaona kwamba hatimaye rasilimali zote zinatoka kwa Mungu. Anatoa mbegu, mvua, jua na udongo wenye rutuba. Pia hutoa nguvu na ujuzi wa mkulima.

Hata hivyo, tunaona kwamba utoaji huja wakati mwanadamu na Mungu wanafanya kazi pamoja kwa ushirikiano, na mwanadamu akiitikia wito wa Mungu wa kutoka nje na kuleta utulivu kwa ulimwengu kwa imani na utii. Hii huleta utoaji wa Mungu na na hisia ya furaha na utimilifu kwa wale wanaofanya kazi kwa ushirikiano na Mungu.

Anguko: Adamu na Hawa walipomwasi Mungu, moja ya matokeo ni kwamba kazi inakuwa ngumu. Juhudi zetu bora hazitoi matokeo tunayotarajia. Hata hivyo, hii imemaanisha kwamba mwanadamu anakuwa tegemezi zaidi kwa Mungu.

Israeli: Baraka ambayo Waisraeli walielewa ilikuwa hasa ya kimwili au ya kimwili, inayoonekana katika suala la fedha, mifugo, ardhi na familia.

Sheria ya Musa inatoa mwelekeo kuhusu kutoa, na hasa kuhusu zaka, desturi ya kutoa 10% ya mapato yako. Hii ilikuwa na faida kadhaa, zikiwemo:

- Kutoa mahitaji ya makuhani
- Kutoa kwa maskini
- Kuweka akiba kwa ajili ya karamu na sherehe

Kutoa zaka pia kulikuwa na matokeo ya kufundisha ukarimu kwa watu na kuwasaidia kutambua utegemezi wao kwa Mungu kama mtoaji wao mkuu.

Hatimaye sheria inafundisha kwamba wale wanaoshika agano watakuwa na mazao mazuri, familia yenye afya na ulinzi dhidi ya madhara.

Fasihi ya hekima pia inazungumza mengi kuhusu utoaji, kuunganisha kazi ngumu, maisha ya haki na ukarimu kwa malipo katika maisha na ustawi. Pia inafundisha kuhusu upande wa giza wa mali, na jinsi unavyoweza kuuteka moyo na kuwa kama sanamu. Pia inatanguliza dhana ya masikini mwadilifu na mwovu tajiri.

Jesus: Yesu alizungumza mengi kuhusu pesa, lakini alionekana kugeuza umuhimu wake juu chini. Yeye ni wazi kwamba Mungu ni mtoaji mkuu, na huangalia uumbaji wake kwa ukarimu, lakini pesa yenyewe inaonekana kuwa ndogo au hata kizuizi cha kufurahia maisha katika ufalme wa Mungu. Muhtasari wa mafundisho yake unaweza kupatikana katika Luka 16, ambapo analinganisha mali ya kidunia na mali ya mtu mwingine, ambayo unaweza kupata tu kutunza, ambapo kuna utajiri wa kweli unaopatikana katika ufalme wa Mungu ambao hauhusiani na pesa, na wao kweli ni

wako. Popote tunapopata mfuasi tajiri wa Yesu katika maandiko, inajulikana tu kwa sababu ya utayari wao wa kutoa kile walicho nacho. Kwa hakika kuna wale ambao Yesu anawaalika wamfuata, lakini kwa sababu ya utajiri wao wanakataa toleo lake.

Uumbaji Mpya: Kanisa la kwanza kwa hakika lilikuwa limepata utajiri huu wa kweli (maisha na Mungu, jumuiya ya kweli, yenye furaha hata katika mateso), kiasi kwamba waliona ni rahisi kutoa mali zao kwa ukarimu wakati wengine walikuwa na mahitaji. Waliwatunza maskini na walio katika mazingira magumu. Viongozi wa kanisa walifundishwa kuwa mfano kwa jamii kwa kufanya kazi kwa bidii ili waweze kujikimu na kutoa kwa ukarimu kwa wengine ambao hawakuweza kujikimu. Zaka haikutajwa, lakini ukarimu ulihimizwa kila mara miongoni mwa jumuiya zao wenyewe au waliposikia kuhusu mahitaji miongoni mwa kanisa mbali zaidi. Watu pekee waliopokea malipo ya mara kwa mara kutoka kwa kanisa ni wale waliofanya kazi ya kitume katika maeneo mapya, wale waliobeba jukumu la kuhubiri katika makanisa makubwa na wajane waliomba na kufanya kazi kwa bidii kusaidia jumuiya za kanisa lao.

Huu ni ufahamu mzuri wa mahali tulipo kwa sasa na pesa na utoaji. Mungu bado anatoa, lakini kuna jukumu la wazi kwa kila mshiriki wa kanisa kufanya kazi kwa bidii na kuwa mtoaji, ili waweze kuwa njia ya Mungu ya kuwabariki wengine kupitia ukarimu wao.

Pengine mbingu mpya na dunia zitapatia fursa ya kurudi kukua na kuzalisha chakula chetu wenyewe, katika mazingira kama ya Edeni, ingawa ni machache sana yanayosemwa katika maandiko kuhusu hili

Kazi: Tafuta somo lingine ambalo ungependa kujifunza kwa njia hii.

8.3 – Kuingia ndani zaidi

Tumeangalia jinsi hadithi kuu ya Biblia inavyopaswa kuchagiza jinsi tunavyofasiri vifungu vyovyote vya mtu binafsi ambavyo tunasoma, na jinsi mafundisho yanaweza kuletwa pamoja kwa usahihi kwa kuona ukuzaji wa mada fulani katika hadithi nzima.

Kipindi hiki kinazingatia jinsi ya kuangalia sehemu mbalimbali za Biblia, na hasa jinsi tunavyoweza kupata viungo vya hadithi kuu, ambayo itatupa ufahamu mzuri zaidi wa maandiko tunayojifunza.

Kuangalia simulizi

Masimulizi ni jinsi tunavyoelezea sehemu za hadithi za maandiko. Hadithi zingine katika Biblia zinaweza kutatanisha, haswa wakati wahusika ambao tunajua wamechaguliwa na Mungu wanafanya mambo ambayo tunafikiri si sawa. Kwa mfano, inakuwaje Yakobo anachukua wanawake 4 tofauti ili kuzalisha familia? Na Mungu anaonekana yuko sawa nayo! Kusoma hadithi kama hii kumesababisha kila aina ya uasherati. Kwa hiyo hadithi katika Biblia inahitaji kusomwa ili uweze kufuatilia kisa kizima na kuona kinachoendelea. Ni nadra sana Biblia kutoa ufafanuzi juu ya haki na

makosa ya kile kinachotokea, kwa hivyo unabaki kujionea mwenyewe ikiwa maamuzi ambayo watu hufanya ni ya busara au ya kijinga. Kwa Yakobo (na mahusiano yote ya mitala katika Biblia) tunapata maumivu ya moyo na ugumu mwingi kama matokeo ya mahusiano ambayo hayaakisi mpango wa Mungu katika uumbaji.

Kwa hiyo soma hadithi kwa ukamilifu, na uiruhusu izungumze nawe. Fikiria kile unachoweza kujifunza kutokana na udhaifu wao, au upate kitia-moyo katika imani yao. Biblia iliandikwa kama fasihi ya kutafakari, ambayo ina maana kwamba waandishi walitarajia watu wasome na kusoma tena hadithi, wakipata ufahamu mpya na maana kama walivyozingatia maneno fulani, hadithi, mifumo na nambari ambazo zilionekana katika maeneo mengine katika maandiko.

Maneno yanayorudiwa: Baadhi ya maneno yanajitokeza kwa njia yote katika hadithi ya Biblia, na kuunganisha hadithi hizi katika hadithi kubwa. Kwa mfano, neno 'uzao' hutumiwa katika nyakati muhimu. Tunaona Hawa aliahidi 'uzao' utakaoponda kichwa cha nyoka. Abrahamu alimsikia Mungu akimuahidi 'uzao' ambao ungeleta baraka zake kwa mataifa. Isaya alitabiri kuhusu mtoto ambaye angechukua serikali ya milele ya Mungu. Injili ya Mathayo na Luka hutoa masimulizi ya uzao huu hatimaye kuja duniani. Katika Ufunuo, 'uzao' humponyoka yule joka na kuchukuliwa kutawala pamoja na Mungu. Maneno haya yanaunganisha vifungu hivi kwenye hadithi ile ile kubwa, na yanatusaidia kuelewa umuhimu wa kila moja ya hadithi za mtu binafsi.

Hadithi zinazorudiwa: Wakati mwingine hadithi sawa inaweza kuonekana kurudiwa na watu tofauti kwa nyakati tofauti. Hii tena inatuelekeza kuona hadithi kubwa zaidi, na pengine umuhimu wa hadithi inayosimuliwa. Kwa mfano, hadithi ya majaribu ya Adamu na Hawa ni ile inayorudiwa kwa njia tofauti, lakini kwa vishazi sawa vilivyotumika. Hawa aliona, akatamani, akatwaa. Abimeleki akamchukua Sara. Akani aliuona utajiri wa Yeriko, akautamani na kuutwaa. Daudi alimwona Bath-sheba, akazingatia uzuri wake na kumchukua. Hatimaye tunamwona Yesu akiwa chini ya majaribu akikataa kuchukua njia rahisi ya kutokea, lakini alijisalimisha kwa Mungu mara kwa mara, akisema 'Si mapenzi yangu bali yako'.

Vielelezo vinavyorudiwa: Wakati mwingine tunaona vipengele fulani katika hadithi vinavyorudiwa mara kadhaa. Kwa mfano, maji machafuko yanaonekana kutajwa mara nyingi. Tunaona maji haya kabla ya uumbaji, wakati dunia ilikuwa tupu na bila umbo. Yanaonekana tena katika simulizi la gharika, Mungu anapoondoa mkono wake unaotegemeza kutoka kwa uumbaji, na ulimwengu unarudi kwenye machafuko. Musa aliwaongoza Waisraeli kupitia maji yaliyotishia kuwanasa, na Yohana vivyo hivyo akawaongoza watu kupitia Yordani na kuingia katika nchi ya ahadi. Huenda hapa ndipo tunapoona ishara ya ubatizo kuwa sehemu muhimu sana ya hadithi, kwanza na Yohana Mbatizaji, na kisha na Yesu. Katika kitabu cha Ufunuo kuna bahari ya kioo katika chumba cha enzi, si tena kuyumbayumba na ghasia, lakini katika mapumziko kamili.

Nambari zinazorudiwa: Nambari fulani hurudiwa katika hadithi mbalimbali, na zinaweza kutazamwa kama kuziunganisha. Nambari ya 40 labda ndiyo kielelezo bora zaidi, ambacho inaonekana kinatumiwa wakati wa kuonyesha kujaribiwa kwa uaminifu. Kwa hivyo tuna Nuhu ndani ya safina wakati wa siku 40 mchana na usiku wa mvua, Israeli jangwani kwa miaka 40, na Yesu jangwani kwa siku 40. Nambari ya 7 pia inapendwa zaidi.

Kuangalia Ushairi

Ushairi unapatikana kila mahali katika Biblia, katika sehemu za masimulizi, vitabu vya unabii na pia katika Zaburi. Waandishi wanatumia sana mafumbo, na mara nyingi hurejelea matukio ya kihistoria ili kueleza hoja zao. Kwa mfano tunampata nabii Isaya (Isa 17:12-13) akilinganisha mataifa yaliyoasi na maji machafuko tuliyotaja hapo juu. Hilo humsaidia msomaji kuelewa machafuko na ukosefu wa utulivu ambao walisababisha, na pia jinsi ambavyo wangekimbia mbali kwa sauti ya Mungu, kama vile Bahari Nyekundu ilivyokuwa imefanya kwa amri ya Musa.

Ikiwa mwandishi anazungumza juu ya maua na bustani, kwa kawaida anarejelea bustani ya Edeni, na mipango ambayo Mungu anayo kurejesha yote yaliyopotea huko. Vivyo hivyo, wanapozungumza kuhusu miiba na michongoma, kwa kawaida ni njia ya kuzungumzia hukumu inayokuja kwa taifa.

Tukiangalia maandiko ya Apocalyptic

Hivi ni vitabu kama vile Zekaria, nusu ya pili ya Danieli, na maarufu zaidi, Kitabu cha Ufunuo. Hizi zote zina ishara nzito ambayo inaweza kuonekana mwanzoni kuwa ya kutatanisha sana. Apocalyptic ina maana kwa urahisi 'kufichua', kana kwamba kupitia picha na alama hizi tunapata kuona mtazamo wa Mungu. Mara nyingi alama zinazotumika katika vitabu hivi zimetumika hapo awali, na hivyo njia bora ya kuanza kuzielewa ni kurudi pale zilipotumika mara ya kwanza. Kitabu cha Ufunuo kimejaa ishara na marejeo ya agano la kale. Kwa hiyo tunahitaji kuchukua muda wetu kuisoma, na pengine tunahitaji kutumia maoni mengine ili kutupa ufahamu kamili wa kile kinachofunuliwa.

Kwa mfano, kuna kuvutiwa kwa kuendelea na hayawani wa Ufunuo. Wanatoka wapi?

Kutokana na usomaji wetu wa biblia nzima tunaweza kusema yafuatayo;

- Wanyama waliumbwa pamoja na ubinadamu siku ya 6, lakini hawakupewa sura ya Mungu kwa njia sawa na wanadamu.
- Ubinadamu mara nyingi unaweza kutenda kama wanyama wanapokuwa katika uasi kwa Mungu.
- Nabii Danieli anaona milki za ulimwengu kuwa zinawakilishwa na wanyama, wanaoishi katika uasi kwa Mungu na kuharibu watu wa Mungu.
- Kitabu cha Ufunuo kinatumia taswira hii hiyo, sambamba na taswira ya gharika, msafara wa kutoka na uhamisho. Ujumbe wake ni kwamba watu wa kweli wa Mungu hatimaye wataibuka kupitia mateso na kutawala pamoja na Yesu.

Hii yote inaweza kuonekana kama inakuwa ngumu sana. Kipindi hiki kinatakiwa kukupa njia zaidi za kuendelea kusoma na kukuhimiza kuendelea kujifunza na kukua. Hatimaye biblia inakusudiwa kueleweka katika jamii. Ni rahisi kutosha kwa mtoto kufahamu hadithi kubwa, lakini kadiri unavyosoma zaidi, ndivyo unavyogundua zaidi jinsi kuna mengi zaidi ya kuelewa kikamilifu, na ni kiasi gani tunahitaji kila mmoja kushiriki mawazo yetu, maswali na ufahamu.

Swali la majadiliano ya kikundi: Tafuta mafumbo mengine ambayo yamerudiwa katika Biblia.

8.4 - Kuunda upya kila kitu karibu na hadithi kuu

Hatimaye tumefika mwisho wa kozi yetu. Tunatumahi kuwa umepata njia mpya za kusoma, kuelewa na kutumia biblia. Kipindi hiki ni cha kibinafsi zaidi kwa kuwa huleta pamoja kitu cha safari yangu ya ugunduzi katika kusoma biblia kama hadithi moja kubwa, na jinsi imeunda upya ufahamu wangu mwingi wa kile Mungu anachofanya na jinsi ya kuhusika.

Kuunda upya fikra zetu

Kuhusu kuhubiri injili - Tunahitaji kurejesha ujumbe muhimu zaidi kuwahi kusemwa, ambao kwa namna fulani umepotea au kupotoshwa katika mila nyingi za Kikristo. Injili ni hadithi kubwa zaidi kuliko tulivyokuwa tumetambua. Yesu ndiye Mfalme wa kweli wa wote, na kila mtu anayejitiisha chini ya utawala wake anakaribishwa katika familia ya Mungu. Ujumbe wetu wa wokovu hauhusu kuukimbia ulimwengu, pamoja na dhambi yake na hukumu inayokuja. Badala yake ni juu ya kuokolewa na Mungu kutoka kwa nguvu ambazo zimetuweka katika utumwa na kwa hivyo kuleta tumaini na uponyaji kwa uumbaji ambao Mungu anaupenda.

Waumini ni viumbe vipya - Mbinguni si mahali fulani huko juu, mbali, mbali sana. Kama waumini, tumepitia uumbaji mpya tayari. Mbingu na nchi zimeunganishwa ndani yetu. Ufahamu huu umebadilisha jinsi ninavyoomba, jinsi ninavyoabudu, jinsi ninavyojifikiria na changamoto ninazokabiliana nazo. Sio mimi tu, ninajaribu kufanya bora yangu. Ninaweza kujua uwepo wa Mungu unaotia nguvu kila mahali ninapoenda.

Kupenda badala ya kushika sheria - Ingawa makanisa mengi yanaonekana kujali sana sura ya nje na kile unachoweza na usichoweza kufanya kama Mkristo, hadithi tuliyo nayo inahusu zaidi kukua katika upendo wetu. Hii ndiyo alama ya ukomavu wa Kikristo. Ni kipimo ambacho Mungu anaonekana kujali zaidi, na sisi pia tunapaswa kufanya hivyo.

Kanisa ni muhimu katika makusudi ya Mungu - Mungu amechagua kujionyesha kupitia jumuiya za maisha halisi, akionyesha nguvu ya Roho Mtakatifu katika kubadilisha maisha ili kuwa na ukarimu zaidi, kusamehe, rehema na kuzingatia wengine. Hili si jambo linalotokea tu. Tunahitaji wengine katika maisha yetu wanaotupenda, kutuongoza, kuturekebisha, kutuombea na kututia moyo. Pia tunahitaji wale ambao si kama sisi, ambao ni wa utamaduni au malezi tofauti, ambao wanaweza kutokubaliana nasi au kutuudhi au labda hata kutuchukia. Hawa ni watu wa thamani sana ambao Mungu huwatumia kutukuza. Kumbuka, upendo ni ishara ya ukomavu, na ni rahisi kuwapenda wale walio kama sisi, hata wasioamini wanawapenda wale wanaowapenda. Kanisa la kweli likifanya kazi kama alivyopanga Mungu litakuwa na migogoro, tofauti za kimtazamo, mitindo na desturi nyingi tofauti, lakini pia litakuwa ni mahali ambapo watu waliovinjika moyo wanapendwa

na kuponywa, ambapo tamaduni mbalimbali hukubaliwa na kusherehekewa na ambapo watazamaji watashangaa sana. kundi tofauti kama hilo linaweza kupendana.

Kanisa sio lengo, ufalme ni - Kwa thamani yetu ya juu ya jumuiya ya kanisa, tunaweza kudanganywa kwa kufikiri kwamba lazima tuweke juhudi zetu zote katika kulifanya kanisa kuwa tukufu iwezekanavyo. Kwa kweli, hiyo sio lengo. Kanisa lipo kufanya kazi kwa ushirikiano na Mungu kuleta viumbe vyote chini ya utawala wa Kristo. Lengo ni ufalme. Hilo ndilo tunalostahili kutoa kwa uwezo wetu wote. Ufalme husonga mbele watu wanapoponywa na kuwekwa huru, na wanapoachiliwa kimakusudi kuwa habari njema kwa majirani na jumuiya zao.

Kuunda upya mahubiri yetu

Swali akilini mwangu daima ni 'Je, Yesu ndiye shujaa?' Tunaweza kufanya mikutano yetu ya kanisa kujihusu mara kwa mara. Tunaimba nyimbo zinazotangaza jinsi tulivyo wakfu na shauku. Tunaweza kuhubiri jumbe zinazotoa changamoto kwa watu kuacha dhambi, kuwa wa maana zaidi mbele za Mungu, kujitoa wenyewe kwa makusudi ya Mungu. Tunaweza kuwafukuza watu, ama kujisikia vizuri kuhusu viwango vyao vya juu vya kujitolea, au kuhisi hatia kwamba wanaonekana hawana tu kile kinachohitajika ili kuishi maisha mazuri ya Kikristo. Kwa vyovyote vile, kuwatuma watu waende kujaribu zaidi kutazaa matunda machache sana kwa Mungu. Mahubiri yetu yanahitaji kumtambua Yesu kama shujaa pekee. Ni mmoja tu anayeweza kuwaokoa wale waliopotea. Yule pekee ambaye amemtii Baba kikamilifu. Ni mmoja tu anayeweza kufanya iwezekane kwa Roho Mtakatifu kujaza maisha yetu na kuzaa matunda ndani yetu. Twafanya vyema kuwatuma watu kwa ukawaida kutoka katika mahubiri yetu wakiwa na kicho kipya cha kujua Yesu ni nani na kile ambacho amewafanyia, na kile anachofanya ndani na kupitia wale wanaomtumaini.

Kuunda upya makanisa yetu

Makanisa mara nyingi huona ulimwengu kama adui wao, kwa hivyo itaepuka kujihusisha kadri inavyowezekana. Kuuona ulimwengu jinsi Mungu anavyouona, ukiwa na uumbaji mzuri unaohitaji ukombozi, kutatusaidia kujiweka mbali na kuwa washawishi. Hatutaogopa sana 'kuambukizwa' na dhambi, bali badala yake tujione kuwa mifereji ya rehema ya Mungu, tukiwafikia watu wanaohitaji sana kusikia habari njema. Tumeitwa kuanza kuumba ulimwengu unaotuzunguka, tukiishi kwa njia zinazoakisi enzi inayokuja badala ya enzi tunayoishi sasa. Katika suala hili, kuna mwito wa mara kwa mara kutoka kwa Mungu wa kuwaangalia wenye uhitaji, kuwaendea walio wengi zaidi. wanyonge, kutetea haki kwa wanyonge. Hatukukusudiwa kamwe kuwa watu wanaojali 'nafsi' za watu na tusihangaikie sana miili yao. Hii bila shaka italeta migogoro na wale wanaopata kutokana na ukandamizaji. Sehemu ya kutawala kwetu pamoja na Kristo ni kuteseka pamoja naye, kwa kukataliwa, kupitia kuteswa, na kuteswa moja kwa moja. Hata hivyo, tunapotawala pamoja naye, tunapata kuupenda ulimwengu kama yeye, hata wale wanaotunyanyasa.

Colin Nichols ameolewa na Pam, na wana watoto 3.
Kwa sasa wako Afrika Kusini, wakiongoza mafunzo na
Muungano wa Isakari, mtandao wa harakati za kufanya
wanafunzi na upandaji kanisa.

Kubuni na mpangilio kwa [Pepperfish.co.uk](https://pepperfish.co.uk)
*Pepperfish inatoa huduma ya ubunifu kwa makampuni,
misaada na makanisa duniani kote.*

